

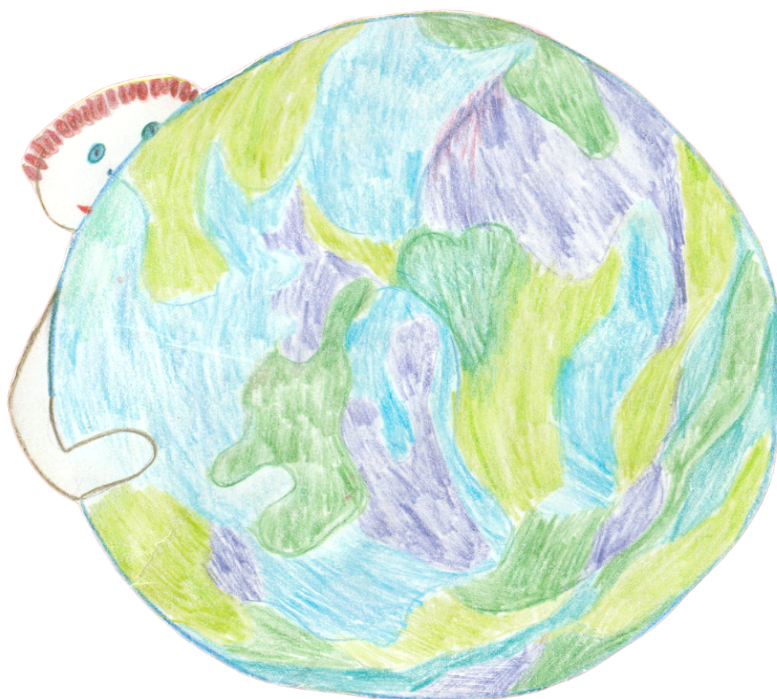
Mateřská škola SRDÍČKO Opava, Zborovská

- příspěvková organizace

Čj:94/2023

Školní vzdělávací program

S Človíčkem poznáváme svět

S účinností od 1.9.2023 do 31.8.2026

Na základě podnětů a projednání s učitelkami zpracovala ředitelka PO.
Schválen pedagogickou radou: 31.8.2023

Zuzana Jašková, řed. PO

Obsah školního vzdělávacího programu

1. Identifikační údaje o mateřské škole.....	str. 2
2. Charakteristika školy.....	2
3. Podmínky vzdělávání.....	5
4. Organizace vzdělávání.....	21
5. Charakteristika vzdělávacího programu.....	27
6. Vzdělávací obsah.....	30
7. Třídní vzdělávací plán.....	37
8. Evaluační systém.....	50
9. Přílohy.....	56
1. Školní řád	
2. Roční plán na školní rok	
3. Záznamový list dítěte	

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název školního vzdělávacího programu (ŠVP): **S Človíčkem poznáváme svět**

- Název a adresa: Mateřská škola Srdíčko Opava, Zborovská – příspěvková organizace

746 01 Opava, Zborovská 599/2,

IČO: 71 000 194

tel.: 553 663 299, 602 450 124, 731 630 101; e-mail.: ms.srdicko@seznam.cz;

web.: ms-zborovska.cz

- Zřizovatelem je obec - Statutární město Opava, Horní nám. 69, 746 29 Opava, IČO: 00 300 535
- MŠ je zařazena do sítě škol MŠMT ČR .
- Ředitelkou školy je od 1.2.1997 Zuzana Jašková
- Kapacita MŠ: 73 dětí
- Platnost dokumentu: 3 roky. Průběžně je inovován a každoročně aktualizován Pracovním plánem na školní rok. (Příloha č. 1)

2. Charakteristika školy

2.1. Historie školy

Provoz školy byl zahájen 1.2.1946 v přízemním bytě na Olomoucké ulici, č. 58. Pro nedostatečnou kapacitu byla rekonstruována a v roce 1948 uvedena do provozu dvoupodlažní vila se zahradou na Zborovské ulici. V roce 1978 byla zkolaudována přízemní budova přístavby v prostoru zahrady, pro další třídu. MŠ navštěvovalo celkem 94 dětí, rozdělených do 4 oddělení. K 1.1.2003 získala škola právní subjektivitu. Od 1.1.1998 schválením Rady SMO nese mateřská škola název **SRDÍČKO**. Rozhodnutím Rady SMO došlo v roce 2005 k likvidaci budovy přístavby. Od školního roku 2005/06 provoz probíhá v jedné budově ve třech třídách.

Od září 2014 má škola rekonstruovanou přírodní zahradu s prostorovým členěním. V roce 2018 byla zrekonstruována zahradní učebna se sociálním zařízením a skladem hraček. Projektem MŽP na jaře 2020 - Přírodní zahrada byla doplněna o další prvky. Sezonně je otevřena veřejnosti.

2.2. Kapacita školy a třídy

Kapacita školy od 1.9.2019 snížena na 73 dětí.

Maximální počet dětí ve třetí třídě 28 dětí, ve druhé třídách 25 dětí, v první třídě 20 dětí. Třídy jsou označeny symboly zvířátek: medvídci, ježci, žabky. Mateřská škola má 3 třídy běžného typu s celodenní docházkou. Ve dvou třídách v přízemí jsou zpravidla věkově heterogenně zařazováni mladší děti a ve třetí třídě v 1. NP děti v posledním ročníku vzdělávání a s odkladem školní docházky

2.3. Popis školy

Mateřská škola je umístěna v třípodlažní budově se suterénem o velikosti užitné plochy 954 m². Součástí uzavřeného areálu MŠ je oplocená školní zahrada o rozloze 1740 m².

Mateřská škola leží v předměstí okresního města Opavy, ve starší městské zástavbě, oddělena z jižní strany parčíkem se vzrostlou zelení. Má poměrně velkou, členitou, esteticky vkusně upravenou a vybavenou zahradu.

Prostory budovy, které využíváme, jsou tyto: velká vstupní hala se schodištěm k prezentaci MŠ. Každá třída je rozdělena na dvě části: v jedné jsou stolky a židličky, kde si děti hrají, tvoří a rovněž se zde podává jídlo. Ve druhé části je volný prostor pro další vzdělávací činnosti a k relaxaci. V přízemí má každá třída svoji šatnu. I. a II. třída má samostatnou ložnici ve druhém podlaží. Dětem slouží sociální zařízení, pro 1. a 2. třídu společně. Také společná je výdejna stravy pro obě třídy v přízemí. Pro děti 3. třídy v 1. podlaží je sociální zařízení i výdejna stravy samostatná. Děti odpočívají v herně na matracích. Skladovací místnosti pro materiál a pomůcky jsou v suterénu budovy. Je zde také přípravná strava, pracovní dílna, sborovna a plynová kotelná. Jednotlivé třídy jsou prostorné, dobře osvětlené a barevně odlišné. Podlahy jsou pokryty krytinou PVC, v hernách máme koberce. Přístup do budovy je zajištěn hlavním vchodem s videotelefonem, zadním vchodem pro pracovnice školy a bočním vchodem pro transport přepravních nádob se stravou.

Po celou dobu poskytuje dětem útulné prostředí a vřelou a přátelskou atmosféru.

2.4. Dlouhodobý plán školy

ŠVP „S Človíčkem poznáváme svět“ má tyto dlouhodobé základní vzdělávací cíle a záměry:

Maximálně podporovat individuální rozvojové možnosti dětí a umožňovat každému z nich tak dospět v době, kdy opouští mateřskou školu, k optimální úrovni osobního rozvoje a učení, resp. k takové úrovni, která je pro dítě individuálně dosažitelná, a tím vytvářet dobré předpoklady pro pokračování vzdělávání, a to zejména:

- dobrou znalostí aktuálního rozvojového stavu každého dítěte, jeho individuálních potřeb a zájmů, i konkrétní životní a sociální situace, a pravidelného sledování jeho rozvojových a vzdělávacích pokroků,
- zajištěním vhodného vzdělávacího prostředí, které je pro dítě vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, ve kterém se dítě cítí bezpečně, radostně a spokojeně,
- různorodou nabídkou pedagogických aktivit, které plně respektují vývojová specifika každého dítěte, podporují a posilují jeho fyzický a psychický rozvoj a motivují jeho touhu se vzdělávat,
- zabezpečením spoluúčasti rodičů na předškolním vzdělávání, podporou rodinné výchovy a zabezpečením poradenského servisu v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí,
- cílevědomým rozvojem dovedností dětí ucelenými celoročními nebo dílčími programy pro jednotlivé vzdělávací celky.

Zabezpečit kvalitní a širokospektrou nabídku předškolního vzdělávání v mateřské škole Srdíčko, a to zejména:

- ☐ kvalitní nabídkou adaptačních aktivit v prvních týdnech pobytu dětí v MŠ,
- ☐ průběžným vytvářením kvalitního vzdělávacího obsahu školních i třídních vzdělávacích programů tak, aby byl pro děti dostatečně srozumitelný, užitečný a prakticky využitelný, pomáhal dítěti chápat sama sebe (uvědomění si vlastní identity, získání zdravého sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti) a okolní svět, rozumět jeho dění a orientovat se v něm, rozvíjel dítě po stránce fyzické, psychické i sociální s osvojením si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody,
- ☐ vycházet z podmínek MŠ, na kterých učitel staví kvalitní vzdělávání pro děti přirozenou cestou prožitkového a kooperativního učení
- ☐ podporou rovných přístupů ke vzdělávání a k řešení národnostních a etnických specifíků v předškolním vzdělávání, vytvářením prostoru pro komunikaci, poznávání a integraci dětí jiných národností nebo etnických skupin, podporou, seznamováním dětí s kulturami jiných národů,
- ☐ zajištěním plně vyhovujících materiálních, personálních a pedagogických podmínek MŠ
- ☐ zajištěním možnosti účasti dětí na vzdělávání v jiném cizím jazyce,
- ☐ zajištěním odborné kvalifikace u všech zaměstnanců školy s podporou jejich profesního růstu.

Poskytovat v co největší míře kvalitní péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem mimořádně nadaným, a to zejména:

- ☐ včasnou diagnostikou a péčí o děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí,
- ☐ včasnou diagnostikou dětí se speciálními potřebami a dětí, u kterých se projevuje náznak možného mimořádného nadání v určité oblasti s konkrétní vzdělávací nabídkou, která toto nadání dále rozvíjí,
- ☐ systematickým vzděláváním pedagogů k problematice dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, které rozvíjí jejich diagnostické schopnosti a dovednosti.

ŠVP klade důraz na :

- zdravý životní styl dětí i pedagogů v oblasti mezilidských vztahů, zdravé výživy, vztahu k přírodě, ochrany zdraví a sportu
- uplatňování hry jako hlavní vzdělávací metody
- aktivitu dítěte prožitkovým učením a posilováním dětské zvědavosti a samostatnosti
- emoční prožitky dětí
- spojení vzdělávacích témat se životem a navazování na momentální realitu
- sebehodnocení dětí spojené s uvědoměním si zodpovědnosti za své chování

- evaluaci směrem k dítěti, hodnocení dítěte jako jedinečné osobnosti a zachycování jeho pokroků ve vývoji
- aktivní spolupráci s rodiči, na jejich vstřícnost, otevřenost, ale i ochotu respektovat požadavky MŠ.

Škola je zaměřena na:

- každodenní rozvoj pohybových aktivit s doplněním nadstandardních aktivit – např. gymnastická cvičení, bruslení, plavání, judo, lyžování – dle možností a zájmu
- rozvoj komunikačních dovedností a podporu čtenářské gramotnosti
- podporu logopedické prevence - poskytovat nadstandardní logopedickou péči
- ekologickou výchovu
- na rozvoj předmatematických představ
- na rozvoj polytechnického vzdělávání
- seznamování dětí s cizím jazykem formou her a písniček
- hudebně pohybovou činnost
- lidové tradice a zvyky
- prevenci sociálně patologických jevů

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1. Materiální podmínky

Mateřská škola má dostatečné prostory a jejich prostorové uspořádání vyhovuje nejrůznějším skupinovým a individuálním činnostem dětí.

Veškeré prostory mají standardní vybavení mateřské školy. Jsou vybaveny dětským nábytkem, židličkami a pracovními stoly, psacím stolem a židlemi pedagogických pracovníků, paravany, stojany, skříňkami a regály, kapsaři na cvičební úbory a nástěnkami. Každá třída má klavír, televizi s DVD přehrávačem, III. třída interaktivní tabuli, na třídách jsou notebooky a tablety. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné.

Prostory ve třídách vyplňují herní a relaxační koutky, které aktuálně obměňujeme a doplňujeme.

Příklady herních a pracovních koutků a vybavení materiály:

- **Knihy a písmena** – knihy, encyklopedie, časopisy, obrázkové kartičky, fotografie, hříčky, cedule, porovnávací hry a hry na poslušnost
- **Ateliér** – pastelky, pastely, tužky, fixy, různé barvy, štětce, různé formáty papírů, nůžky, lepidla, látky, příze, keramická hlína, modelovací hmota, dřevěné špalíky, korek, přírodniny, drátky, fólie, houby, slámky, šablony, knoflíky, špachtle, časopisy, katalogy, kartony, vodní stůl nebo pískovna

- **Dramatické hry** – kuchyňka s vybavením, napodobeniny potravin, nádobí, panenky a oblečky, kočárky, maňásci, loutky, kostýmy, látky, paravan, pokladna s dětskými penězi, dětský lékař a vybavu pro zdravotní sestru, kalendář, telefon, kadeřník
- **Stavebnice** – Polikarpova stavebnice, Quadro stavebnice, dřevěné, pěnové, molitanové kostky, domečky, postavy, zvířata, krajinotvorné objekty jako stromy, zbytky koberců na cesty, Lego koutek, krabice
- **Drobné a manipulační hry** – pexesa, skládačky (puzzle), labyrinty, mozaiky, stolní hry, počítadla, navlékací korálky, velké jehly, síťovina, slámky, špejle, plechovky, nádoby, výtvarné potřeby, děrovačka, sešivačka, dírkované tabule, rozkládací hračky
- **Hudba** – Orffovy rytmičné nástroje, zvonkohry, metalofon, xylofon, klavír, flétny, magnetofon, kazety, CD, DVD – Cvičení s Míšou, šály, stuhy, fábory, zpěvníky
- **Pokusy a objevy** – lupy, přírodniny, písek, odměrky, váha, různé materiály – magnety, předměty na třídění, přiřazování, měřicí předměty – metry, pravítka, špejle, provázky, odměrky, teploměr, hodiny, počítadla, zemina, semena, rostliny, skleník, akvárium, terárium
- **Dřívna** – funkční dětská kladívka, svěráky, pilky, akuvrtačka, hřebíky, šrouby, dřeva, kartony,...
- **Tělovýchova** – žebřiny, švédská bedna, dětská koza, kostky, obruče, míče, overbaly malé i velké, skákací míče, žíněnky, lana, provazy, švihadla, branky, hokejky, jezdící, tahací hračky, padáky, pěnové sedáky, nášlapné kameny, balanční prvky, překážkové dráhy, k relaxaci mazlíček, rehabilitační polštář a křesílka...

Prostředí mateřské školy vhodně doplňujeme výtvarnými a pracovními výrobky dětí i učitelek, které nejenom zpřijemňují interiér, ale slouží i k prezentaci školy pro veřejnost. Zaměřujeme se i na doplňování prostoru haly tematicky zaměřenými starodávnými předměty a vybavením, knihami, hračkami, k oslavám a výročím.

Z hlediska estetického usilujeme o jednotný styl vybavení v MŠ, tj. světlé dřevo nábytku s barevnou hranou, doplňky přírodní i praktičtější plastové, dle barev a charakteru jednotlivých tříd.

Vybavení pomůckami a hračkami odpovídají počtu a věku dětí, je průběžně obnovováno a doplňováno. Využití didaktické techniky – TV, DVD, PC a interaktivní tabule se vzdělávacími programy např. Barevné kamínky, Alfík je rovněž přizpůsobeno věku dětí a jejich požadavkům.

Kontrola bude zaměřena na dodržování nařízených hygienických opatření, kvalitu úklidových prací, dodržování hygienických opatření při školním stravování, dodržování hygienických opatření u dětí i zaměstnanců.

Zkušenosti z pandemické situace Covidu - 19 v roce 2020 ukázaly na potřebu vybavit MŠ zařízením k distanční výuce pro děti v posledním povinném roce vzdělávání a připravenost pedagogů.

Tělocvičné nářadí a náčiní, stejně tak jako ostatní vybavení, splňují přísná kritéria zdravotní nezávadnosti, hygieny, účelnosti a estetického cítění. Nejproblematictější jsou dřevěné herní prvky na zahradě.

Důraz klademe na dostatek materiálu, který slouží k činnostem v oblasti výtvarné, keramické, pracovní, hudební, dramatické i literární.

Příprava stravy v suterénu i výdejny v obou podlažích splňují hygienické požadavky pro zařízení školního stravování, obsahují zdravotně nezávadné nádobí a náčiní v dostatečném množství, určených pro děti a dospělé.

Rozlehlá zahrada umožňuje dětem celoročně rozmanité pohybové, enviromentální a další aktivity. Je využívána pro zahradní slavnosti s rodiči a je zařazena mezi veřejné zahrady v Opavě. Je vybavena 2 pískovišti, jedno je kryté pergolou, oploceným hřištěm s brankami a umělým povrchem, lanovým centrem, dřevěnými hracími prvky s průlezkami, šplhadly, houpačkami, skluzavkami s dopadovou plochou, pod pergolou lavičkami a stoly. Krytá venkovní učebna umožňuje pracovní a výtvarné činnosti i krátkodobý pobyt při nepříznivém počasí. Písek je chráněn proti vniknutí koček a psů krycími plachtami, periodicky je dezinfikován, nebo vyměňován. Veškeré hračky jsou umístěny v zahradním skladu a dle potřeby a stupně opotřebení včas vyměňovány za nové. K osvětlení v letních měsících slouží mlhoviště a sestava korýtek s vodou.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin apod.

Okolní parková výsadba vzrostlými stromy zajišťuje klidné a stále se měnící prostředí pro pobyt dětí. Bezprostřední blízkost zastávky městské hromadné dopravy umožňuje dostupnost i dětem ze vzdálenějších míst.

Záměry:

- Volit průběžně takové členění prostor, které umožňuje zřízení a obměnu herních a relaxačních koutů, využívání UP, materiálů a hraček k prožitkovému učení dětí
- Zateplení půdních prostor
- Rekonstrukce vstupní terasy a oprava fasády budovy

3.2. Životospráva

Uspořádání dne zajišťuje pravidelný rytmus a řád na každé třídě, je přizpůsoben věku a specifickým potřebám. Vychází z třídních vzdělávacích programů a umožňuje změnu v organizaci činností na základě potřeb a aktuální situace. Rodiče mohou své děti po dohodě s učitelkami přivádět a odvádět podle svých potřeb a možností. Učitelky provádějí účinný ranní filtr při přijímání dítěte do třídy včetně měření teploty bezdotykovým teploměrem a vyřazení dětí, které projevují známky onemocnění z dětského kolektivu a zamezit tímto jeho šíření mezi dětmi.

V průběhu dne jsou rovnoměrně zastoupeny spontánní a řízené činnosti. Pravidelně se opakují některé rituály, které přispívají k pocitu bezpečí a klidu dětí. Jsou to např. rituál pozdravu, komunitní kruh, společné stolování, pravidelný odpočinek po obědě.

Pobyt venku je každodenní pravidelnou součástí denního programu dětí, délka pobytu je přizpůsobena okamžité kvalitě ovzduší a klimatickým podmínkám. Děti nechodí ven za silných inverzí, silného deště a větru a za mrazu vyšším než -7 °C, při silně rozbředlém sněhu a náledí. V maximální míře je využívána školní zahrada, dochází k otužování vzduchem, sluncem i vodou. Další místa pobytu určuje učitelka podle třídního programu, nevšedních událostí a možností v okolí MŠ nebo ve městě.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, která se do naší školky dováží ze Zařízení školního stravování na Otické ulici. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy dodržujeme zpravidla 3 hodinové intervaly.

Po celý den je zajištěn pitný režim ve třídě a na zahradě.

Na základě písemné žádosti zákonného zástupce a doporučením pediatra umožníme vzdělávání dítěte se zdravotním omezením – diabetik, celiak,..s donáškou vlastní stravy.

Vedeme podle možností děti postupně k samostatné přípravě stolování, přidělení si porce, nalévání tekutin, úklidu nádobí. Dítě si určuje takové množství jídla, které sní. Může si přidat. **Do jídla ho však nenutíme a nedokrmujeme!** Dbáme na klidnou a příjemnou atmosféru během jídla, děti mohou vést tichý rozhovor s kamarády. Během celého dne si dítě na vyhrazeném místě může nalít připravený nápoj – čaj, minerálku, ovocný džus nebo vodu ze džbánu do pohárku. Pití se v průběhu dne doplňuje. V době zvýšených hygienických opatření zajišťují podávání stravy včetně příborů provozní pracovnice.

Také hygienické potřeby vykonávají děti samostatně, kdykoli potřebují. Vždy však oznámí učitelce, že odchází na toaletu a řeknou si o naší pomoc, pokud ji potřebují. Hygienické návyky s dětmi upevňujeme společně před a po podávání jídla, pobytu venku a odpoledním odpočinku. Dbáme na zvýšenou a důkladnou hygienu rukou!

Zajišťujeme prevenci zubní kazivosti u dětí postupným každodenním výplachem ústní dutiny po obědě.

Respektujeme odlišnou potřebu spánku jednotlivých dětí. Všechny děti se po obědě převléknou a odpočinou v postýlce nebo na matraci. Vytvoříme tiché a nerušené prostředí, přečteme dětem pohádku nebo pustíme relaxační hudbu. Děti, které neusnou, mají možnost si klidně a nerušeně prohlížet knihy a časopisy, kreslit, upevňovat grafické záznamy, plnit úkoly na pracovních listech nebo dle organizačních možností si pohrát ve třídě, případně se účastnit zájmového kroužku. Postupně odpolední odpočinek zkracujeme u nejstarších dětí a nahrazujeme klidovými činnostmi.

Prostory MŠ jsou denně uklízeny a větrány. Herní a ložnice jsou vybaveny ionizovanými čističkami vzduchu. Je zajištěno otužování vodou v horkých jarních a letních měsících na zahradě.

Nabízíme možnost gymnastického cvičení, juda, bruslení, předplaveckého výcviku, lyžařského výcviku a pobytu v přírodě.

Učitelé i všichni ostatní pracovníci školy poskytují dětem svým jednáním a vystupováním přirozený vzor, chovají se podle zásad zdravého životního stylu, chápou, že zdraví není jen nepřítomnost nemoci, ale je to subjektivní pocit pohody, souladu a harmonie.

Záměry:

- podporovat samostatnost u pitného režimu, přípravy svačinky u starších dětí – vést děti k samoobslužným dovednostem (mimo dobu krizové situace) vhodnou motivací a spoluprací s rodiči rozvíjet chuť dětí poznávat a jíst nová a zdravá jídla
- přesouvat vzdělávací dopolední i odpolední činnosti na zahradu
- omezovat sezení u stolečku na nejmenší možnou míru
- promyšleně plánovat akce školy (třídy) – rovnoměrnost
- respektovat individuální potřebu spánku

- důsledně spolupracovat s rodiči na oslavě narozenin jejich dítěte ve vztahu ke zdravému stravování dětí
- podporovat zdravý vývoj dětí, kompenzovat chybějící a nevhodné vlivy.

3.3 Psychosociální podmínky

Postupně seznamujeme děti s prostředím MŠ a všemi zaměstnanci.

Nově přijatým dětem s účastí rodiče je umožněn adaptační program, zpravidla probíhá 1-5 -ti lekcích odpoledne k seznámení s učitelkami, novým prostředím i situacím. Při nástupu dítěte do MŠ nově příchozím dětem umožníme adaptační režim – zkrácený pobyt v MŠ, po domluvě s učitelkami i s účastí rodiče. Učitelky získávají informace o dítěti od rodičů rozhovorem a vstupním dotazníkem.

Každý den s dětmi pravidelně opakujeme některé činnosti a rituály (pozdrav s učitelkou, komunitní kruh, společné stolování, ...).

Jeden den v týdnu např. tzv. - MODRÉ PONDĚLÍ – je dětem umožněn uvolněný program dle jejich výběru a zájmu. Zpravidla následuje po víkendu, prázdninách nebo svátcích, po náročných programech, výletech apod. Učitelka využívá tento režim pro individuální pozorování a diagnostiku dětí.

Učitelky jsou s dětmi stále na třídách, svou přítomností zajišťují dětem pocit jistoty a bezpečí.

Snažíme se minimalizovat nutné organizační změny - spojování dětí, případně děti informujeme o situaci.

Všichni zaměstnanci mají k dětem laskavý a vlídný přístup.

Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde se všichni cítí dobře. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů – učitelka tvoří společně s dětmi třídní pravidla.

Z pravidel naší MŠ :

- ♥ Jsme kamarádi
- ♥ Kouzelná slovíčka otvírají srdíčka
- ♥ Naše ruce pomáhají – neubližují
- ♥ Pokud potřebuji pomoc, požádám kamaráda nebo dospělého
- ♥ Ve školce se pohybuji bezpečně
- ♥ Naše uši slyší – naslouchám druhému, neskáčeme si do řeči, hluk nám škodí
- ♥ Dodržuji základní hygienická pravidla
- ♥ Učíme se rozpoznávat problémy a řešit je
- ♥ Každá věc má své místo

Převažuje pozitivní hodnocení, pochvala, při kontaktu používáme dotyk, objetí. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení. Podporujeme samostatnost při aktivitách dítěte, která vede k získání sebedůvěry. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Podporujeme dětská přátelství, neformální vztahy nenásilně ovlivňujeme prosociálním směrem. (Prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Učitelky jsou k dětem spravedlivé, svou péči a pozornost věnují rovnoměrně všem dětem. Učitelka dítě vždy vyslechne, respektuje jeho názor. Slavíme dětské svátky a narozeniny, doporučujeme oslavu s ovocem, příp. cereálními produkty.

Vedeme děti ke vzájemné toleranci zdravotních a etnických odlišností.

Umožňujeme dětem prožívat společné emocionální prožitky – divadla, výlety, přespaní v MŠ, rozloučení s MŠ, apod. a se svými rodiči při slavnostech a společných aktivitách v MŠ. Připravujeme takový program, ve kterém má každé dítě možnost být úspěšné. K dětem přistupujeme individuálně, vyzdvihujeme a chválíme každý úspěch dítěte. Podporujeme samostatné rozhodování dětí, vedeme je k vyjádření svého názoru a přání. Vystavujeme výtvarné práce všech dětí, prezentujeme všechny úspěchy dětí. Poskytujeme dětem dostatečně podnětné prostředí, aby se každé dítě mohlo realizovat podle svých možností a schopností.

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Učitelé kladou na děti přiměřené požadavky, děti mají možnost relaxace v „klidných koutcích třídy“.

Všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti a povinnosti. Nikdo není znevýhodňován nebo zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou stanoveny. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech.

Učitelé se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu vyhovuje a pomáhá navazovat vzájemný vztah důvěry a spolupráce.

Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin.

3.3 Podmínky pro vzdělávání dětí 2 – 3 letých.

- Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte.
- Zajistit vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Přijatým dětem s účastí jednoho rodiče je nabídnut adaptační program formou 5 společných setkání pod vedením učitelky s připraveným programem a aktivitami.
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dostatek emoční podpory.
- Přiměřeně podnětné prostředí a činnosti - Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.
- Více individuální péče, zajišťování pozice chůvy
- Srozumitelná pravidla

- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

3.4 Podmínky bezpečnosti

Mateřská škola zajišťuje dětem, zaměstnancům i ostatním pověřeným osobám reálnou fyzickou bezpečnost nejen dodržováním právních předpisů, ale dle podmínek školy došlo k instalaci videotelefonu u hlavního vchodu do budovy, boční vchody jsou zajištěny bezpečnostními prvky.

Podle vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, §5: učitelka zodpovídá za bezpečnost dětí v mateřské škole od doby převzetí od zákonného zástupce, až do doby, kdy učitelka předá dítě zákonnému zástupci nebo jím pověřené osobě. Dítě lze předat pověřené osobě pouze na základě písemného pověření.

Pobyt dětí v uzavřených prostorách MŠ

Učitelka má neustále přehled o všech dětech, za které zodpovídá, průběžně kontroluje jejich počet. Učitelka průběžně kontroluje všechny prostory, ve kterých se děti pohybují (třída, herna, sociální zařízení, šatna). Při přesunech dětí na zájmové a jiné aktivity dětí vždy doprovází učitelka nebo pověřená osoba.

Pobyt venku je realizován:

1. pobytem na školní zahradě
2. vycházkami
3. turistickými výlety
4. exkursemi, návštěvami výstav a kulturních vystoupení

Pobyt dětí na školní zahradě

Při pobytu dopoledne na školní zahradě používá zpravidla 1. a 2. třída zadní část zahrady s pískovištěm a 3. třída přední část zahrady., v odpoledních hodinách se zpravidla používá pískoviště v přední části. Učitelka trvale věnuje pozornost dětem, průběžně kontroluje počet dětí, při velkém rozptýlení dětí zajistí učitelky bezpečnost dětí ze dvou různých míst. Učitelky z různých tříd nejsou při zajišťování dozoru na zahradě na společném místě. Učitelka zajišťuje bezpečnost dětí při hrách na zahradním nářadí. Po celou dobu pobytu dětí na zahradě je vstupní branka uzamčena. Za uzavření brány po dovozu stravy odpovídá pracovnice výdejny.

Pobyt mimo areál mateřské školy

Učitelky mají trvale povoleny vycházky s dětmi po území města Opavy. Vycházky a turistické výlety mimo toto území (týká se i městských částí Slavkov, Kylešovice, Kateřinky, Jaktař,...) budou vždy předem oznámeny ředitelce školy. Na vycházky a výlety mimo území mateřské školy chodí se skupinou dětí dvě učitelky, pokud je **počet vyšší než 20**. Při vycházce chodí vždy jedna učitelka na začátku zástupu a druhá na konci zástupu dětí. Při vycházce s jednou učitelkou (max. 20 dětí) učitelka průběžně kontroluje celý zástup. Minimálně dvojice dětí na začátku a konci zástupu vždy nosí na vycházce **reflexní vesty**. Při výletech a exkurzích je doporučeno využití reflexních vest pro každé dítě, případně trička a reflexní čepice. Při přecházení vozovky má přednost přechod se světelnou signalizací a označený přechod pro chodce. Na neoznačených místech lze přecházet pouze v případě, že v blízkosti není označený přechod pro chodce.

Při přecházení používá učitelka vždy dopravní terčík. Dbá na plynulý a spořádaný přechod celé skupiny dětí v nejkratší době. Při volném pohybu dětí na vhodném místě učitelka kontroluje prostor z hlediska bezpečnosti a trvale předchází možnosti úrazu dětí. Při pobytu dětí mimo areál MŠ učitelka průběžně kontroluje počet dětí a má o dětech stálý přehled.

Při příchodu dětí z pobytu venku zkontroluje učitelka počet dětí, neponechává děti bez dozoru v šatně.

Odchod dětí z mateřské školy

Učitelka předává dítě vždy osobně rodičům nebo pověřené osobě. Nezletilí sourozenci a pověřené osoby jsou vždy uvedeny na písemném formuláři, který vyplní rodiče dítěte.

Při spojování v odpoledních hodinách předává třídní učitelka svěřené děti koncové službě s písemným seznamem dětí, které přecházejí na koncovou třídu. Před odchodem ze třídy nebo zahrady na konci pracovní doby učitelka vždy zkontroluje všechny prostory, ve kterých se děti pohybovaly a ujistí se o odchodu všech, za které zodpovídá.

Děti v mateřské škole jsou pravidelně poučovány s nebezpečnými situacemi, o bezpečném chování a s úrazovou prevencí. Poučení je vždy zaznamenáno v Přehledu výchovné práce.

V pravidelných termínech probíhají kontroly prostor, náradí a načiní v MŠ, včetně školní zahrady.

Dozorem nad žáky jsou písemně pověřeny všechny správní pracovníce – školnice, uklízečka i pracovníce výdejny. Dozor vykovávají na požádání pedagogické pracovníce a za mimořádných situací.

Pracovní doba zaměstnanců a jejich odpovědnost při zabezpečení budov a bezpečného příchodu do areálu MŠ je stanovena Provozním řádem, Provozním řádem pro školní zahradu, Vnitřním řádem školní jídelny a výdejny, Ostrahou objektu, školením BOZ a PO - jsou součástí příloh Organizačního řádu.

Záměry:

- více se zaměřit na nabídku činností s využitím a používáním pomůcek pro experimentování dětí
- zajištění adaptačního procesu dle potřeby jednotlivých dětí
- otevřenost vůči rodičům, kteří mají právo po domluvě s učitelkou se pohybovat v prostorách třídy, účastnit se vzdělávání svého dítěte a přiměřeně zasahovat do chodu mateřské školy. **Mimo dobu krizové situace a zvýšených hygienických opatření!**
- důsledné dodržování dohodnutých pravidel soužití pro vzájemnou pohodu všech.

3.6. Řízení mateřské školy

Mateřská škola je samostatným právním subjektem a je řízena ředitelkou školy, která zodpovídá za provoz, plánování, vzdělávání a personál. Úzce spolupracuje se zřizovatelem, personálem a rodiči. V

kooperaci s pedagogickým týmem vypracovává školní vzdělávací program a podílí se na kontrole jeho naplňování. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy se opírá o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby ke zkvalitňování vzdělávání každého dítěte.

Vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

V naší MŠ jsou povinnosti a pravomoci a úkoly všech pracovníků jasně vymezeny Organizačním řádem. Každý zaměstnanec byl s ním seznámen a obdržel písemnou pracovní náplň.

Se zaměstnanci je vytvořen funkční informační systém prostřednictvím operativních informativních schůzek a plánovaných pedagogických a provozních porad s písemným zápisem, předávání emailových zpráv prostřednictvím školního emailu zaměstnanců: srdicko.prijmeni@seznam.cz, nástěnka pro zaměstnance.

Zákonní zástupci jsou informováni každodenní komunikací při předávání dětí, prostřednictvím Dne otevřených dveří, při přijímacím řízení, na rodičovských schůzkách, při individuálních pohovorech, informační nástěnky tříd, informační tabule v hale školy, informačních letáčků a pozvánek, školního časopisu, internetových stránek, případně emailem a aplikaci TWIG SEE.

Veřejnost má možnost se informovat internetovými stránkami školy, prezentací v tisku, letáčkem školy, Dnem otevřených dveří, prezentací školy při vystoupeních dětí, výtvarných, pracovních výrobků, akcí pro rodiče s dětmi.

Vedení školy vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního vzdělávacího programu.

Záměry:

- založit styl řízení na participaci a kooperaci všech, vytvořit pracovní tým garantující kvalitní a profesionální práci, pozitivní komunikaci, otevřenosti, spolupráci a pomoci mezi všemi navzájem

3.7. Personální a pedagogické zajištění

Personálně zabezpečuje provoz 7 učitelek, včetně ředitelky školy s předepsanou odbornou kvalifikací v oboru předškolní pedagogika. Z projektu Šablon personální podporu zajišťuje školní asistent a chůva. Pedagogický kolektiv je aktivní a kreativní. Učitelky mají pozitivní vztah k dětem a mají zájem o další rozvoj školy. Koncepce MŠ vzniká na základě týmové práce. Na návrhu a realizaci provozu a programu školy se podílejí všechny učitelky, které se řídí následujícími pedagogickými zásadami:

PEDAGOGICKÉ ZÁSADY

ZÁSADA ÚCTY KE KAŽDÉMU ČLOVĚKU

- úcta k sobě samotnému i druhým lidem je pro nás základním projevem vyzrálosti lidské osobnosti
- vážíme si a respektujeme každé dítě s jeho věkovými i individuálními potřebami
- v mateřské škole zajišťujeme všem dětem stejné postavení, žádné z nich není nijak zvýhodňováno či znevýhodňováno

- na jedince i situace nahlížíme z kladné stránky, nikoho nepodceňujeme, nezesměšňujeme a neumožňujeme to ani ostatním

ZÁSADA RESPEKTOVÁNÍ VĚKOVÝCH A INDIVIDUÁLNÍCH ZVLÁŠTNOSTÍ

- uplatňujeme takové nároky, které odpovídají možnostem a schopnostem každého dítěte, podněcují jej, dávají mu naději na úspěch a přispívají k jeho optimálnímu rozvoji
- zajišťujeme pravidelný rytmus a řád, který je maximálně flexibilní, respektuje potřeby dětí a využívá aktuálních situací
- respektujeme individuální potřebu aktivity, odpočinku či spánku dětí
- umožňujeme nově příchozím dětem postupnou adaptaci
- nepodporujeme soutěživost a vzájemnou rivalitu dětí
- při plánování činností vycházíme ze zájmů dětí
- snažíme se porozumět a vyhovět konkrétním potřebám jednotlivých dětí a rodin

ZÁSADA OPORY O Kladné RYSY DĚTÍ

- prostřednictvím denního intenzivního kontaktu s dětmi se je snažíme do hloubky poznat, nacházet jejich kladné stránky, vyzvednout je a opřít o ně celý edukační proces
- s negativními projevy pracujeme již v počátku a odbornými a věku dětí přiměřenými metodami se pokoušíme o vyhasínání těchto vzorců chování
- hovoříme a hodnotíme pouze v pozitivní rovině, vyhýbáme se negativním komentářům
- chválíme přiměřeně, aby se pochvala a ocenění nestaly formální záležitostí, která přestane mít pozitivní motivační náboj, poskytujeme dětem pozitivní, ale také objektivní zpětnou vazbu

ZÁSADA AKTIVITY DĚTÍ

- vědomosti předáváme dětem prostřednictvím činností a vlastního poznání
- užíváme názorných a praktických metod s přímou účastí dětí
- vyhýbáme se činnostem, v nichž jsou děti pasivními posluchači a příjemci hotových poznatků
- vedeme děti k samostatnému rozhodování a samostatnosti obecně
- poměr řízených a spontánních činností je v denním režimu vyvážený
- vytváříme pro aktivity dětí vhodné a podnětné prostředí
- preferujeme činnosti podporující tvořivost, experimentování, hledání řešení
- plně využíváme možnosti kooperativního a individualizovaného vzdělávání
- dáváme dětem prostor pro rozvoj jejich kreativity a fantazie

ZÁSADA DEMOKRATICKÉHO A PARTNERSKÉHO VZTAHU MEZI PEDAGOGEM A DÍTĚTEM

- využíváme neformální autority učitelek
- veškeré vztahy mezi učitelkou a dětmi stavíme na vzájemném hlubokém citovém vztahu, důvěře a radosti ze společně tráveného času
- samy respektujeme přijatá pravidla soužití, chováme se podle zásad zdravého životního stylu, jsme dětem vzorem
- poskytujeme dětem prostor pro vyjádření jejich potřeb a názorů, které respektujeme a ctíme
- učíme děti se demokraticky rozhodovat, ale rovněž jim umožňujeme prožívat důsledky jejich volby
- dětem předáváme jasné a srozumitelné pokyny, snažíme se jim odpovědět na všechny dotazy, nepodceňujeme jejich schopnosti porozumět složitějším vztahům a situacím
- snažíme se o vytvoření přátelské a pozitivní atmosféry jak ve třídě, tak i v celé škole
- cíleně a programově se věnujeme vytváření neformálních vztahů dětí ve třídě a nenásilně je podporujeme a rozvíjíme prosociálním směrem (prevence sociálně patologických jevů)
- věnujeme dostatek pozornosti konfliktním situacím mezi dětmi, učíme děti je řešit a předcházet jim

ZÁSADA ROZVOJE OSOBNOSTI PEDAGOGA

- soustavně a plánovitě se vzděláváme jak v oblasti pedagogických dovedností, komunikativních schopností, tak i v oblastech, které přímo nesouvisí s předškolním vzděláváním, čímž rozvíjíme svoji celkovou vzdělanost, přehled a oduševnělost
- jednáme a chováme se profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými zásadami
- naše autoevaluační činnost je smysluplná a z jejích výsledků vyvozujeme závěry pro další práci na svém profesním i osobnostním rozvoji

ZÁSADA NÁZORNOSTI

- při práci s dětmi volíme činnosti, které umožňují zapojení co nejvíce smyslů, děti jsou při nich aktivní, zkoumají, objevují, prakticky poznávají
- vedeme děti k tomu, aby k poznatkům docházely vlastní aktivitou v reálných situacích

ZÁSADA CÍLEVĚDOMOSTI

- s dětmi pracujeme s vědomím jasně vytyčených vzdělávacích cílů, které respektují integritu rámcových i specifických cílů předškolního vzdělávání
- pružně reagujeme na aktuální potřeby a zájmy dětí i na aktuální situace, které jsou nadřazeny všem plánovaným činnostem
- vzájemně kooperujeme při naplňování cílů ŠVP

ZÁSADA VĚDECKOSTI

- edukační proces realizujeme prostřednictvím moderních metod a forem práce
- předávaný vzdělávací obsah je v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky a současným chápáním světa
- v souladu se záměry ŠVP přiměřeně využíváme počítačovou techniku

ZÁSADA SPOJENÍ EDUKACE SE ŽIVOTEM

- připravujeme děti na život v reálném světě, volíme témata, která jsou jim blízká a vycházejí z jejich života
- vedeme děti k hodnotám, které jsou nepostradatelné pro přežití člověka i celé planety
- vytváříme přirozené životní situace, na nichž děti mohou prožívat důsledky svých činů a rozhodnutí, učí se chápat zákonitost, že každá akce ve vesmíru vyvolává také reakci a uvědomovat si, že všichni máme svá práva, stejně jako povinnosti a zodpovědnost

ZÁSADA SPOLUPRÁCE VŠECH ZÚČASTNĚNÝCH

- všechny pracovnice školy spolu úzce spolupracují, navzájem se inspirují, jsou si oporou, rádcem a pomocníkem v profesních i osobních záležitostech
- zvláště úzká profesní spolupráce panuje mezi učitelkami a učitelky pracují tak, aby co nejlépe znaly děti všech těchto tříd, děti k nim měly vytvořen blízký citový vztah a jejich pedagogické působení na sebe úzce navazovalo
- všechny třídy školy mají vytvořena společná základní pravidla soužití
- všemi novými odbornými vědomostmi a podněty získanými v rámci DVPP, samostudia i běžného života se navzájem obohacujeme na pravidelných pedagogických radách
- zákonní zástupci dětí jsou pro naši práci nepostradatelnými spolupracovníky a partnery

Uvedenými zásadami se řídí celý pedagogický sbor i správní zaměstnanci v případech, kdy vstupují v interakci s dětmi či jinými zaměstnanci.

Povinnosti učitelek MŠ vycházejí z RVP PV (str. 45,6) a dokumentem Kompetentní učitel 21. století, Mezinárodními standardy ISSA a jsou s nimi prokazatelně seznamovány.

Svým jednáním a chováním prezentují mateřskou školu a přecházejí konfliktům. Pro chod mateřské školy je důležité ovzduší vzájemné důvěry, tolerance a spoluúčast celého personálu jako týmu na rozhodování v základních otázkách provozu a programu školy.

V každé třídě pracují dvě učitelky na plný úvazek ve dvou směnách, které vzájemně spolupracují, doplňují se a podporují. Ve III. třídě je zajištěn překryv učitelkou s úvazkem 0,24 hod..

Náplň práce při překrývání učitelek 2,5 hod. denně :

- Součinnost při řízené vzdělávací činnosti učitelky ranní směny dle typu zvolené formy – při skupinových, individuálních; při frontální činnosti vhodným způsobem se začlení, pokud není vyzvána učitelkou ranní směny, nenarušuje, neodpoutává pozornost dětí
- Přítomnost a vedení při upevňování správných a žádoucích návyků při sebeobslužných činnostech – stolování, pitný režim, hygiena, převlékání v šatně
- Aktivní spolupráce při pobytu venku – organizace a zajištění pohybových, hracích a vzdělávacích aktivit včetně zajištění dozoru nad dětmi
- Aktivní, zároveň klidná účast při přípravě odpočinku dětí, tišení, zklidnění jednotlivých dětí

Logopedická péče je na škole prováděna všemi pedagogy a logopedickou asistentkou, dvěma logopedickými preventistkami, které absolvovaly kurz logopedické prevence. Spolupracují s SPC na Havlíčkově ul. V Opavě.

Další specializované služby, ke kterým předškolní učitel sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

Ředitelka podporuje další růst profesních kompetencí všech pedagogů, vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání:

- Prostřednictvím center pro DVP, KVIC, MAS Opavsko, NIVD.
- Hromadná školení učitelů pořádaných školou
- samostudium

Všechny učitelky byly proškoleny v práci s PC, seznámeny s Interaktivní tabulí. Každý rok se účastní zpravidla dvou seminářů v dalším vzdělávání dle vlastního výběru, určených pro děti předškolního věku a svému osobnímu růstu a informují o nich své kolegyně. Učitelky mají dále k dispozici odbornou a dětskou literaturu a časopisy, kterou využívají pro svoje sebevzdělání i pro práci s dětmi, která se průběžně doplňuje.

Doporučená publikace k vlastnímu rozvoji:

ŽÁDOUCÍ KVALITA DOBRÉ PRÁCE UČITELKY MATEŘSKÉ ŠKOLY

(viz. Kompetentní učitel 21. století; Mezinárodní standardy ISSA; Step by Step ČR, o.s., 2011)

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci zákonného zástupce.

Ostatními pracovníky jsou 3 správní zaměstnankyně. Školnice MŠ, uklízečka a pracovnice výdejny stravy.

Provozní personál ve dvou směnách má na starosti nejen úklid celé mateřské školy, ale i praní ručníků, utěrek, případně prádla – třídní trička, pomoc s transportem a vydáváním jídla na třídách, přípravu a úklid lehátek na odpočinek a pomoc s oblékáním dětí na vycházku a po odpočinku. Pracovnice výdejny stravy se stará o dopravu jídla ze školní kuchyně, o servírování jídla, o pořádek ve výdejnách a o nádobí. Sezónní práce na zahradě školy a drobnou údržbu zajišťujeme dohodou. Kvalita jejich práce a jejich osobní přístup musí přispívat k pozitivnímu školnímu klimatu.

Mezi ostatní pracovníky patří školní asistent, který pracuje na omezenou dobu prostřednictvím projektu OP JAK.

Záměry:

- systematické vzdělávání pracovníků školy v rámci DVPP, MAP, předávání poznatků ostatním pracovnícím
- vyhledávat další specializované služby k zajištění odborného vyšetření dle potřeb dítěte
- využít možnosti OP VVV k vytvoření pracovních pozic školní asistent i v dalším období

Spolupráce s dalšími institucemi

Se zřizovatelem

- Zřizovatel finančně zabezpečuje provozní a organizační náklady mateřské školy, dle svých možností zajišťují investiční akce. Aktuálně je potřeba řešit opravu fasády a rekonstrukci verandy hlavní budovy, řešení asfaltové plochy
- Exkurze Hlásky s výstupem na věž
- Účast na akcích Den Země, Den stromů – zajištěním stanoviště s aktivitami pro děti s rodiči

S PPP

- Testy školní zralosti s individuálními pohovory se zákonnými zástupci
- Vyšetření školní zralosti dětí
- Zajištění přednášky psychologa rodičům předškolních dětí

S SPC

- V případě žáka se speciálními vzdělávacími potřebami stanovení podpůrných opatření, spolupráce při zpracování individuálních vzdělávacích plánů
- Depistáž logopedické prevence - návštěva pracovníků v MŠ

Se ZŠ

- Návštěvy předškolácků v 1. třídách , družinách, účast na akcích pro budoucí školáky ZŠ Englišova, ZŠ Riegrova
- Spolupráce starších žáků ZŠ Riegrova při organizaci akcí pro děti na zahradě MŠ

3.9 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Mateřská škola Srdíčko byla vždy rodinnou školou, která byla rodičům dětí vždy otevřená. Spolupráce zde i nyní funguje na základě partnerství, důvěry, porozumění a respektu. Rodiče seznamujeme na zahajovací schůzce doporučení dětské psycholožky Mgr. Evy Pekařové:

Desatero pro pohodový nástup do školky

1. Vždy mluvte o odloučení předem.

Malým dětem sice ještě chybí pojem o čase, ale je velmi **důležité informovat je dostatečnou dobu dopředu**. Nestačí o tom mluvit jen jednou, mluvte o tom často a s radostí a nadšením. Pokud dítě o nástupu nerado slyší, ptejte se proč? Vyslechněte jeho důvody a pokuste se společně najít cestu, jak to vyřešit. Je vhodné se také **předem zajít do mateřské školy** s dítětem podívat, ukázat mu nové prostředí, kamarády, hračky, podívat se, kde bude mít svou skříňku se svým obrázkem. Důležité je také seznámit se předem s paní učitelkou. Potom již nebude pro dítě prostředí mateřské školy tak neznámé, dokáže si představit, co ho čeká, a mohou si o tom doma s rodiči povídat.

2. Mluvte vždy pravdu.

Pokud dítě opouštíte, protože se vracíte do práce, vysvětlete mu, že jste v práci šťastná. Vezměte na sebe zodpovědnost, je to vaše rozhodnutí jít do práce. Nesvádějte vinu na zákon, společnost, šéfa... Vztít na sebe zodpovědnost za vlastní rozhodnutí je pro dítě zdravější a výhodnější. Později bychom se mohli divit, že nám děti lžou a svalují zodpovědnost na druhé.

3. Důvěřujte schopnostem svých dětí.

Někteří rodiče se neustále obávají, že se jejich dětem něco stane. Jsou přesvědčeni o tom, že jen jejich péče je pro jejich děti ta nejlepší. Důležité je dětem věřit a dodat jim tak sebevědomí a sebedůvěru, že **pobyt v mateřské škole zvládnou**.

4. Dodržujte rituály.

Přicházejte do mateřské školy v pevně stanovenou dobu. Nastavují se tím „vnitřní hodiny“ dítěte a **snadněji si na pravidelný režim zvyknou** a vytvoří se v nich důvěra a pocit bezpečí, že nejsou vystaveny napospas rodičovské moci. Ještě více důležité jsou rituály vyzvedávání z mateřské školy. Je důležité dodržet slíbený čas (po obědě, hned po svačince atd.), aby **dítě získalo pocit jistoty a mohlo se na své rodiče spolehnout**.

5. Nikdy neodcházejte bez rozloučení.

Někteří rodiče se tajně vykradou z mateřské školy pryč, když se dítě nedívá, aby proces odloučení proběhl bez citových výlevů. Potom se ale diví, pokud se jich dítě na druhý den nechce pustit a křečovitě je drží a pláče. **Nikdy proto neodcházejte bez rozloučení**, možná se vyhnete konfrontaci s dětskými slzami, ale zůstane poznamenaný váš vztah s dítětem. Raději se naučte přijmout pláč svého dítěte, je součástí zdravého postoje.

6. Neprodlužujte a nedramatizujte zbytečně moment loučení.

Názorně to ukazují tyto formulace, které se neustále opakují:

„Tak já už jdu!“

„Tak já už teď opravdu jdu!“

„Opravdu nemusíš být smutná!“

Samozřejmě i pro maminku je proces loučení náročný a může být smutná. Má právo dát svůj smutek najevo. Dítě je ale velmi vnímavé a dokáže vycítit maminčinu úzkost. Je tedy důležité dát dítěti při loučení dostatek sil na cestu a předat mu pozitivní energii. Pro děti by měl být proces loučení přehledný, aby se v něm dobře orientovaly a **neztratily sebedůvěru**.

7. Dovolte dětem projevit emoce.

Dítě má právo být smutné, má právo vyjádřit svůj hněv a strach. Je důležité dětem říct, že na takové pocity mají právo a že je chápeme. Jestliže nepřipustíme pocity bolesti a smutku, mohou se **potlačované pocity** později projevit např. agresi, nebo se pocity mohou namířit dovnitř a může se objevit např. **zdravotní obtíže nebo regrese ve vývoji**.

8. Dejte svému dítěti něco, co mu bude připomínat domov.

Dítě si s sebou může vzít nějakou malou věc, která mu bude připomínat domov. Může se jednat např. o malé plyšové zvířátko, panenku, autíčko... Tato věc pak dítěti pomáhá, aby cítilo jistotu, že rodiče a domov stále existují, když tam teď zrovna nejsou.

Dítě si s sebou může vzít nějakou malou věc, která mu bude připomínat domov. Může se jednat např. o malé plyšové zvířátko, panenku, autíčko... Tato věc pak dítěti pomáhá, aby cítilo jistotu, že rodiče a domov stále existují, když tam teď zrovna nejsou.

9. Dejte svému dítěti čas.

Každé dítě je jiné a potřebuje různě dlouhou dobu adaptace na nové prostředí. **Nesrovnávejte ho s ostatními kamarády**, nepředhazujte mu, že oni už nepláčou. Dejte svému dítěti čas, aby si zvyklo na odloučení a našlo si své místo mezi vrstevníky.

10. Prozkoumejte hlubší příčiny.

Pokud už má vaše dítě několik prvních návštěv za sebou a i přesto stále pláče, když odcházíte, prozkoumejte, zda se vám tím nesnaží něco sdělit. Nesouvisí to nějak s paní učitelkou? S nějakým kamarádem? Není to reakce na vaši vlastní úzkost? Nenarodil se do rodiny sourozenec, na kterého žárlí? Možná si dělá starosti, že se rodiče pohádali, nebo je v rodině někdo nemocný a dítě má o něj strach. Pokud rituály loučení nefungují, je třeba hledat překážky, které znemožňují rituál dotáhnout do konce. Jinak řečeno, rituál nefunguje, protože dítě trápí jiný problém.

Vzájemné odpoutání může zpočátku děsit, avšak je to jen další krok ve vývoji vedoucí k osamostatňování dítěte. Dopřejte svým dětem vykročit do světa nekonečných možností.

Umožňujeme pobyt zákonných zástupců s dětmi v MŠ v adaptačním programu - zpravidla 5 lekcí 1x týdně s činnostmi, které vede pedagog k seznámení s prostředím, personálem, organizací apod...

Učitelky informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení na plánovaných individuálních pohovorech. Umožní jim nahlédnout do záznamového archu. Zákonní zástupci mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, dle svého zájmu po dohodě s učitelkou vstupovat do her svých dětí. Prostřednictvím aplikace Twigsee

zajišťujeme pravidelnou a dostatečnou informovanost o všem, co se v mateřské škole děje, rodiče mají možnost také uvádět docházku svého dítěte do MŠ, Umožňujeme poradenské činnosti rodičům, zapůjčení odborné literatury, besedy s odborníky. Seznamujeme s vhodnou literaturou a učebními pomůckami formou výstavky.

Rodičům předškolních dětí zprostředkovává MŠ konzultace s pedagog. psychologickou poradnou, logopedickým asistentem a SPC.

Společné akce s rodiči plánujeme každoročně prostřednictvím Plánu činností na školní rok, který je součástí Ročního plánu školy. Při společných akcích a oslavách nejde jen o to ukázat rodičům, co se již děti naučily, co zvládají, ale zapojujeme do společné činnosti i rodiče.

Vítáme pomoc s přípravou a organizací akcí MŠ, příspěvky k týdenním vzdělávacím tématům, pomoc s drobnými pracemi pro MŠ, sponzorské dary finanční i materiálové, zajištění exkursí a účast na společných pracovních dílnách.

- Zákonní zástupci mají možnost se vyjádřit k veškeré činnosti, úrovni a kvalitě MŠ prostřednictvím anonymního Dotazníku. Zaznamenané klady i zápory se pak stanou důležitým hlediskem při dalším plánování.
- Zajišťujeme společná setkání s pracovními dílnami a vystoupení pro klienty Vily Vančurovy.

Záměry:

- získávat důvěru a otevřenost ve vztahu rodič – učitel – dítě, hledat cestu ke spolupráci
- spolupodílet se na plánovaných akcích, akce obměňovat,
- aktivně spolupracovat se Spolkem rodičů při MŠ, obnovit společné pracovní dílny
- organizovat návštěvy různých veřejných institucí – knihovny, divadla, muzea...,
- účastnit se výtvarných soutěží
- spolupracovat na nových projektech, akcích s místními organizacemi a zřizovatelem
- zapojit do spolupráce seniory pomocí společných akcí, vystoupením dětí, upevňováním lidových tradic

3.10. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše mateřská škola může zajistit vzdělávání dětí s lehkou formou postižení jako je tělesné, oční a logopedická vada nebo porucha pozornosti a hyperaktivita, které zvládnou režim mateřské školy. Škola nemá bezbariérový přístup, takže nemůže zajistit péči o děti s větším tělesným postižením.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.

Snažíme se vytvořit přiměřené podmínky k rozvoji každého dítěte v rámci našich možností.

Všechny děti projdou po období adaptace diagnostikováním učitelkami na třídách. Pokud je zjištěno, že dítě potřebuje 1. stupeň PO /podpůrného opatření /např. dítě s drobnými problémy, lehkou logopedickou vadou, po nemoci, traumatu, kterému nestačí vzdělávání v rámci ŠVP/, třídní učitelka zpracuje PLPP /plán pedagogické podpory/ a seznámí s ním rodiče. Dále se s dítětem podle tohoto plánu individuálně pracuje. Po třech měsících se plán vyhodnocuje a pozmění dle potřeby. Pokud

nedojde ke zlepšení, jsou rodiče vyzváni k návštěvě ŠPZ /Školního pedagogického zařízení/, tedy SPC /Speciálně pedagogické centrum/ nebo PPP /Pedagogickopsychologická poradna/.

Plán pedagogické podpory je zpracováván i pro děti s odkladem školní docházky se zaměřením na posílení jejich slabších stránek, které probíhá ve spolupráci s rodinou a pedagogickou poradnou.

Děti s 2. – 5. stupněm podpůrného opatření diagnostikuje SPC nebo PPP a spolu s rodiči a školou vypracovává návrh podpůrných opatření pro začlenění dítěte do vzdělávání v mateřské škole. Součástí PO je i IVP /Individuální vzdělávací plán/, jehož realizaci ŠPZ kontroluje.

Plán pedagogické podpory i individuální vzdělávací plán dle stupně podpůrného opatření vytváří na začátku školního roku třídní učitel spolu s poradenským zařízením, se zákonným zástupcem dítěte i s ředitelkou MŠ. Plány jsou čtvrtletně vyhodnocovány a konzultovány všemi zapojenými stranami. Třídní učitel je zodpovědný za plnění plánu a navrhuje další postupy dle výsledků vzdělávání dítěte.

Děti s vadami řeči jsou v péči naší logopedické asistentky, která provádí individuální logopedickou prevenci.

3.11. Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných

Talentované děti v naší mateřské škole mají možnost rozvíjet své dovednosti nejen při běžných činnostech ale i v nadstandardních aktivitách. Rozvoj a podpora mimořádných schopností těchto dětí je zajišťována přizpůsobením obsahu i podmínek třídního vzdělávacího programu a nabídkou rozvíjejících aktivit formou nadstandardních aktivit v rámci vzdělávání nebo jako mimoškolní aktivity OS. Tyto činnosti jsou určeny většinou pro děti předškolní, pohybové kroužky pak slouží i mladším dětem.

Nabídka rozšířených činností v rámci vzdělávání

- keramika
- gymnastická cvičení
- lyžařský výcvik
- bruslení
- Judo
- Jóga
- Plavecký výcvik
- Hravá Angličtina
- Hrátky pro předškoláky

Nadané dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech je doporučeno pedagogické poradně ke zjištění mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle **individuálního vzdělávacího plánu**, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka.

3.11. Zabezpečení vzdělávání dětí od 2 – 3 let

Další speciální přístup je věnován dětem mladším tří let. Jsou citlivě a individuálně zapojovány do kolektivu dětí a seznamovány s režimem školy. Větší důraz je zde kladen na zvládnutí odloučení od rodičů a podporu samostatnosti a sebeobslužných dovedností. Vše s přihlédnutím k jejich věku a potřebám, aby nebyly přetěžovány a aby se u nich vytvořil kladný vztah k mateřské škole.

Učitelky, které zajišťují výchovu a vzdělávání těchto dětí absolvovaly odborný kurz a byla jim zakoupena odborná literatura:

Kropáčková, Splavcová - Dvouleté děti v předškolním vzdělávání – Od podzimu do zimy

Činnost učitelek ve třídě je doplněna o novou pracovní pozici chůvy, která se zejména účastní sebeobslužných, hravých, výtvarných a pracovních činností a pobytu venku.

4. Organizace vzdělávání

4.1. Provoz mateřské školy

Mateřská škola je otevřena od 6.30 do 16.30. Rodiče přivádějí děti zpravidla do 8.30 hodin. Po dohodě s učitelkou mohou dítě přivést a vyzvednout v jinou dobu. Děti 4 hodinového povinného vzdělávání mají možnost nastoupit mezi 7 – 8:15 hodinou.

4.2. Přijímání dětí

Ředitel školy stanoví pro zápis dětí do mateřské školy kritéria, která jsou zveřejněna současně se zveřejněním termínu a místa zápisu, který určí zřizovatel. Přijímání dětí do MŠ provádí ředitelka školy na základě žádosti zákonných zástupců a vyjádření dětského lékaře o pravidelném očkování a o způsobilosti docházky dítěte do MŠ, ve spolupráci s OŠ SMO. Při nástupu nového dítěte předloží zákonní zástupci prohlášení o bezinfekčnosti.

Předškolní vzdělávání **je povinné** pro děti, které dosáhly od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhlo pátého roku věku, podmínka povinného očkování se na takto přijímané děti nevztahuje.

Do mateřské školy přijímáme děti zpravidla ve věku od 3 – 6 (7) let věku v souladu s platnými vyhláškami MŠMT. Na písemnou žádost zákonných zástupců a volné kapacity školy se děti přijímají i v průběhu celého školního roku. Při zápise jsou zákonní zástupci seznámeni se Školním řádem, Směrnicí ke stanovení úplaty za vzdělávání a s Kritérií k přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání.

Seznam přijatých dětí pod registračními čísly je vyvěšen na přístupném místě v MŠ. Rozhodnutí o přijetí a nepřijetí dítěte je zákonnému zástupci předáno do vlastních rukou nebo doručené poštou.

Děti, které jsou do školy přijaté, docházejí na celodenní pobyt nebo dle potřeby a domluvy se zákonným zástupcem. Potřebné přesuny dětí ve třídách v průběhu roku, dle provozních podmínek školy, provádí ředitelka školy po dohodě se zákonným zástupcem.

4.3 Uspořádání tříd

Vzdělávání v mateřské škole probíhá ve 3 ročnících, přičemž do jedné třídy mateřské školy lze zařadit děti z různých ročníků.

Děti jsou rozděleny do 3 tříd s celodenním provozem, které jsou označeny symboly:

1. třída – Medvídci – 25 dětí ve věku zpravidla od 2 – 4 let

2. třída – Ježci - - 25 dětí ve věku zpravidla od 3 – 6 let

3. třída – Žabky - 28 dětí ve věku zpravidla od 5 – 6 (7) let

4.4. Organizace chodu školy

Děti se scházejí v jedné třídě do 7.30 hodin, poté se rozcházejí do svých tříd. Konečný provoz probíhá pouze na jedné třídě. Umístění dětí je písemně oznámeno u vstupních dveří.

Po obědě si rodiče děti vyzvednou od 12.10 do 12.30 hodin. Rodiče mají možnost, po předběžné dohodě s učitelkami, kdykoliv během dne dítě vyzvednout, a to s ohledem na organizaci dne, aby tím nebyl narušen pobyt a činnosti ostatním dětem v MŠ.

Uspořádání dne respektuje specifika každé třídy, je pouze orientační. Závazně stanovuje termíny výdeje jídla. Ostatní činnosti učitelka operativně přizpůsobuje zájmům dětí, zájmovým činnostem a konkrétním podmínkám na třídě.

USPOŘÁDÁNÍ DENNÍCH ČINNOSTÍ

6:30 – 8:30 - scházení dětí, volná hra

8:30 – 9:30; 10.00 - tělovýchovná chvilka, svačina; ranní kruh, řízené vzdělávací činnosti,

9:40; 10:00 – 11:30; 11:50 - pobyt venku

– 12:30 - oběd, hygiena

12.30 – 14:00 - odpočinek, klidové činnosti

14:00 – 16:30 - svačina; volná hra, pobyt venku, rozcházení dětí

Charakteristika činností v mateřské škole

Ranní kruh: Během dopoledne se děti svolají do ranního kruhu, který je situován v prostoru herny. Cílem ranního kruhu je vést děti k tomu, aby si při vzájemném sdílení naslouchaly, aby se seznámily s tématem dne a nabízených činností. Všichni účastníci ranního kruhu – učitelka a děti se usadí. Tvar kruhu symbolizuje partnerství všech jeho členů, nikdo zde není nadřazený ani podřazený.

Děti se přivítají, pozdraví, pohladí. Vzájemné dotečky působí velmi pozitivně na psychiku, rozvoj sociálních vztahů mezi dětmi. Vzájemné sdílení je důležitým prvkem pro psychohygienu, rozvoj empatických dovedností a k posílení pocitu sounáležitosti mezi všemi dětmi. Přijetí ostatními napomáhá vlastnímu sebepřijetí a rozvoji sebeúcty.

Svačina: Děti jsou vedeny k samoobsluze a samostatnosti. Čas dopolední svačiny je mezi 8.30 až 9.00 hodinou, odpolední svačiny mezi 14.15 až 14.45 hodinou. Nejmladším dětem je jídlo připravováno na stůl. Nádobí děti uklízí samy.

Tělovýchovná chvilka: Patří mezi řízené zdravotně preventivní aktivity. Do tělovýchovné chvíle učitelka zařadí buď zdravotní cviky, pohybové hry nebo jiné pohybové činnosti, při kterých si děti procvičí jednotlivé tělesné oblasti. Základním posláním pohybových chvil je sledování zdravotní prospěšnosti, společenské vyžití v rámci kolektivu a psychické uvolnění. Zařazovány mohou být v různém čase, dle vhodnosti aktuální situace. (dopoledne, při pobytu venku, odpoledne)

Řízená vzdělávací činnost: Učitelka volí dle TVP vhodné formy a metody vzdělávání – frontální, skupinové a individuální tak, aby převažovaly praktické činnosti dětí nad pasivními. Vytváří vhodné prostředí, které příznivě ovlivňuje kvalitu poskytovaného vzdělávání. Třídy a herny se uspořádají tak, aby v nich byl prostor rozdělen do částí, které stimulují děti ke hře a práci. Centra aktivit se stávají dílnami, v nichž se dítě samo učí prostřednictvím hry a práce s různým materiálem. Takové prostředí děti motivuje a podporuje k tomu, aby si hrály a pracovaly dle vlastních představ a vlastního výběru. Možnost volby je také závazkem pro děti, že danou činnost si dobrovolně vybraly, dokončí ji a pak uloží pomůcky, s kterými pracovaly, na své místo.

Centra aktivit jsou např. : Domácnost, Atelier, Knihy a písmena, Dramatika, Pokusy a objevy, Kostky, Sport, Manipulační a stolní hry, Voda – písek, Hudba,

Řízená činnost může probíhat i na školní zahradě.

Hodnotící kruh: Po ukončení činností se děti opět sejdou v kruhu, kde mohou zhodnotit, jak se jim pracovalo, které činnosti je nejvíce zaujaly, s kým se jim dobře pracovalo, kdo jim v práci pomohl nebo poradil. Hodnotící kruh je důležitým prvkem sebereflexe, rozvoje slovní zásoby a souvislého vyjadřování, kultivují se zde sociální vztahy.

Pobyt venku: Doba pro pobyt venku je stejně plánována jako jiné činnosti. Učitelky zajistí vyvážený podíl řízených a volných činností. Pobyt venku, na zahradě školy a v okolí školy slouží k tělovýchovným aktivitám, k poznávání přírody, dramatickým hrám, výtvarným a pracovním činnostem, hrám na pískovišti a s vodou, apod. Pedagogové mají možnost sledovat motorické dovednosti, sociální chování, dodržování pravidel. Vycházky bývají obvykle spojené s tématem dne. Upřednostňujeme pobyt dětí venku před pobytem v budově.

Přechody mezi činnostmi: Přestože učitelky sledují denní program, dopřejí dětem dost času na dokončení, než přejdou k jiné činnosti. Respekt k práci a k projektům, které děti uskutečňují, lze projevit tím, že je jim dána možnost výběru. Oznamí se, kdy dojde ke změně např.: „Až dohraje tato

písnička, budeme uklízet.“ Každé třídě je možné sledovat jiný rituál oznámení uklízení. Učitelka pomáhá dětem připravit se na další činnost, nabídne dětem pomoc při úklidu. Jestliže jsou děti některou činností zcela zaujaté, je možné nechat je, aby v ní pokračovaly, nebo „stavebnici“ ponechat rozestavěnou, aby se k ní dítě mohlo vrátit později.

Oběd: Oběd dětí znamená také sociální a kulturní zkušenost. Děti jsou postupně vedeny k samoobsluze a samostatnosti. Nejstarší děti si již samy připraví svačinku, dojdou si pro jídlo. Od nejmladšího věku jsou děti vedeny k samostatnému úklidu nádobí po jídle. Také pitný režim je vyřešen tak, aby se děti mohly samy obsloužit v případě, že mají žízeň. Každé dítě má možnost jíst svým vlastním tempem. Děti mohou při jídle konverzovat za předpokladu dodržování pravidla: „Mluvíme tiše, jen když nemáme jídlo v ústech.“ Žádné dítě nedokrmujeme, a to ani v případech nechutenství nebo loudání v jídle. Důvodem je, že nikdo totiž nedokáže spolehlivě a odpovědně určit, co je skutečnou příčinou těchto jevů u konkrétního dítěte. Nevhodnými zásahy můžeme vážně poškodit psychiku dítěte. Jde o to, aby byla doba jídla příjemnou a nestresující součástí běžného dne.

Je nepřípustné děti nutit do jídla, aby všechno snědly.

Spánek a odpočinek: Děti, které stráví v mateřské škole více než šest hodin, potřebují čas na odpočinek a odreagování od denních činností. Ukládají se k odpočinku s tím, že některé také usnou. Často je využíváno čtení a poslech pohádek, vnímání relaxační hudby. Děti mohou odpočívat s oblíbenou plyšovou hračkou nebo polštářkem. Je tolerovaná i snížená potřeba spánku, vždy však po domluvě s rodiči. Děti pak provozují tiché činnosti s dodržováním pravidla: „Chovám se tak, abych nerušil kamarády“. Dětem v posledním ročníku vzdělávání je odpolední odpočinek od pololetí. Odpoledne se děti mohou rozhodnout a pracovat na dané téma nebo si vyberou činnosti dle vlastního uvážení. V této době je prováděna individuální činnost s dětmi.

Je nepřípustné děti nutit ke spánku na postýlce.

PRAVIDELNÉ SOUČÁSTÍ DENNÍCH ČINNOSTÍ

Oblast sebeobsluhy :

- vést k samostatnosti při všech sebeobslužných činnostech
- podporovat sebevědomí při sebeobsluze
- rozvíjet manuální zručnost při zapínání knoflíků, zipů
- podporovat udržování pořádku a čistoty kolem sebe při práci, při stolování
- činnosti – sebeobslužné v průběhu dne, oblékání, svlékání.

Oblast hygieny:

- vést k udržování svého zevnějšku
- používat samostatně toalety,
- správně a přiměřeně ovládat vodu při umývání,
- dodržovat postup při osobní hygieně
- činnosti – režimové momenty během dne, svačina, oběd

Oblast chování:

- osvojovat si návyky zdravého životního stylu

- podporovat důvěru ve vlastní síly a schopnosti
- umožňovat samostatné vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- při hrách podporovat vůli, vytrvalost a sebeovládání
- dodržovat stanovená pravidla, která si kolektiv domluví
- činnosti – společenské hry, hry námětové, nejrozličnější činnosti a příležitost

Oblast citů, sebepojetí:

- osvojovat si dovednosti důležité k podpoře zdraví, osobní pohody i pohody prostředí.
- rozvíjet pozitivní vztahy k sobě /sebedůvěra, sebevědomí/
- vytvářet a rozvíjet citový vztah k okolí
- ovládat své city
- rozvíjet schopnost a dovednost vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky
- činnost – komunitní kruh, individuální rozhovory, četba na pokračování, relaxace, divadelní představení

Oblast socializace, morálních a společenských hodnot

- vytvářet povědomí o mezilidských vztazích a morálních hodnotách
- osvojovat si základní kulturně společenské návyky, postoje a dovednosti
- učit se spolupracovat, přizpůsobit se, spolupodílet se, náležet ke společenství
- činnosti – kolektivní hra, hry skupinové, pohybové, konstruktivní, interaktivní a sociální, společenské aktivity

Podpora tělesného rozvoje a zdraví

V průběhu dne jsou v různých formách zařazovány pohybové aktivity dětí:

- tělovýchovné chvílky
- zdravotní a průpravné cvičení s náčiním i bez
- „ velký tělocvik „ – řízená forma cvičení - 1x týdně
- pohybové hry
- psychomotorické hry
- pobyt venku – zpravidla 1,5 hod.- 2 hod. dopol., odpol. do rozchodu dětí; délka a obsah aktuálně dle počasí
- grafomotorická cvičení

Systematický rozvoj řeči dítěte:

- pravidelná logopedická cvičení v ranním bloku
- dostatek příležitostí pro vzájemnou komunikaci mezi dětmi, dítětem a učitelkou
- správný řečový vzor dospělých v MŠ
- emotivní podněty pro rozvoj řeči – pohádková představení, slavnosti s rodiči
- seznamování s dětskými říkadly a básněmi, recitace
- dramatické činnosti, práce s loutkou
- rytmičtější zpěv a hra na hudební nástroj
- každodenní relaxace s pohádkou nebo dětským příběhem

- individuální logopedická prevence a rozvoj řeči logopedickým asistentem dle potřeby –1x 14 dnů
- skupinová logopedická prevence zajišťována dvěma log. preventisty, učitelkami
- pohybové chvíle a hry, dechová a artikulační a grafomotorická cvičení

(J.Bezděková: Učíme naše dítě mluvit; Miklíková + Charamzová: Logopedické hrátky; M.Svatošová: Říkaná cesta; ...) Rozhýbej svůj jazýček – hra, ... ; publikace Diagnostika dítěte předškolního věku Mgr. J. Bednářové , Kytice – soubor publikací

Organizace vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve třídě se může vzdělávat zpravidla nejvýše 5 dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně, a to s přihlédnutím ke skladbě těchto podpůrných opatření a povaze speciálních vzdělávacích potřeb žáků, počet však nepřekročí jednu třetinu dětí ve třídě.

Pokud je ve třídě, vyšší než 5, lze pro jejich vzdělávání využít asistenta pedagoga.

Organizace vzdělávání žáků s povinnou školní docházkou

Zákonný zástupce je povinen zajistit povinné předškolní vzdělávání formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech. Rozsah povinného předškolního vzdělávání je stanoven na 4 hodiny denně. Začátek vzdělávání stanoví ředitelka školy, a to v rozmezí od 7 hod. do 8:15 hod.

Nepřítomného dítěte omlouvá zákonný zástupce dítěte třídní učitelce telefonicky, písemně nebo osobně. Nepřítomnost dítěte nad 3 dny omlouvá záznamem rodič do třídního omluvného listu.

Třídní učitel eviduje školní docházku své třídy. V případě neomluvené absence nebo zvýšené omluvené absence informuje třídní učitel ředitelku školy

Individuální vzdělávání dítěte - Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním dítěte, je povinen oznámit tuto skutečnost ředitelce spádové mateřské školy. Oznámení je povinen učinit **nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku**, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Ředitelka školy doporučí vzdělávací obsah, dohodne se zákonným zástupcem termín a místo přezkoušení.

Distanční vzdělávání

Mateřská škola bude povinna poskytovat vzdělávání distančním způsobem pouze dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné. Bude ho muset spustit tehdy, pokud do školky nebude moc přijít víc než polovina dětí, kterých se povinná předškolní výchova týká. A to buď nadpoloviční většina takových dětí z celé školky, nebo z jedné třídy, pokud ji tvoří pouze předškoláci s povinnou výukou.

Škola bude muset přizpůsobit distanční vzdělávání potřebám každého jednotlivého žáka. Pokud rodič nemá doma počítač, musí škola využít jiný způsob vzdělávání. Například si rodič týdně vyzvedne materiály ke vzdělávání s úkoly ve škole nebo se se školou spojí telefonicky.

Organizace vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit kromě požadavků vymezených v kapitole 7 ještě další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřené podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Záměry:

- zaměřit se na specifika vzdělávání dětí 2-3letých
- zaměřit se na nové formy a metody učení - prožitkové a kooperativní, na propojenost spontánních a řízených činností
- denně dětem nabízet kvalitní i dostatečnou nabídku činností podporující vlastní aktivitu a experimentování dětí
- v případě příznivého počasí prodlužovat pobyt venku, využívat zahradu i v odpoledních činnostech
 - průběžně bude ověřována možnost distančního vzdělávání, zajištění technického vybavení, na jeho používání, tento způsob komunikace bude průběžně ověřován.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

♥ S Človíčkem poznáváme svět ♥

Školní vzdělávací program (ŠVP) je vypracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku od dvou až šesti let, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání, napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

♥ Motto: " Žijeme zdravě, vyrovnaně. Přemýšlíme, vyrazíme do světa, rádi se pohybujeme, vážíme si přírody a chráníme ji. Malujeme, kreslíme, zpíváme, hrajeme si, pracujeme, pomáháme ostatním - nikdy nejsme sami. Nezapomeneme nikdy na to, co jsme se naučili v mateřské škole."

Naším posláním je dovést každého z dětí k maximálnímu rozvoji fyzické, psychické a sociální samostatnosti, naučit je základním schopnostem a dovednostem, důležitým pro jeho další život, rozvoj a vzdělávání. Cílem k naplnění tohoto poslání je pro nás vypěstovat u dětí přirozenou potřebu zdravého způsobu života a učinit co nejvíce pro podporu jejich zdraví. Neboť zdraví = kvalitní život.

6. Vzdělávací obsah

6.1. Principy a metody vzdělávání

Vzdělávání dětí se uskutečňuje po celý den jejich pobytu v MŠ při všech činnostech. Promyšlené a účelně nabízené činnosti odpovídají fyziologickým a psychickým potřebám dětí. Řízené denní činnosti probíhají formou plánovaných podtémat, které na sebe úzce navazují. Využíváme situačních momentů, respektujeme přání, potřeby a zájmy jedince. Usilujeme o to, aby byly děti vzdělávány neformálně, hravými činnostmi, ve kterých se prolínají všechny vzdělávací okruhy:

♥ **Dítě a jeho tělo**

Dítě a jeho psychika

Dítě a ten druhý

Dítě a společnost

Dítě a svět

Plněním vzdělávacího programu jsou vytvářeny základy těchto klíčových kompetencí důležitých pro další vzdělávání:

kompetence k učení

kompetence k řešení problémů

komunikativní kompetence

sociální a personální kompetence

činnostní a občanské kompetence

Učitelky mají možnost přizpůsobit vzdělávání aktuální situaci a zájmu dětí. K tomu využíváme všech dostupných forem vzdělávání

- spontánní i řízené činnosti, jejichž poměr je vyvážený,
- individuální, skupinové i frontální přístupy,
- učení hrou, praktickou činností, pokusem,
- učení prožitkové, situační a kooperativní

Znaky prožitkového učení:

1. **spontaneita** (vlastní puzení činnosti, vnitřní motivace)
2. **objevnost** (samostatně řešit, uspořádat, zpracovávat a uplatňovat své dosavadní zkušenosti, pronikat do reality, objevovat logickou souvislost)
3. **komunikativnost** (verbální i neverbální komunikace)
4. **prostor pro aktivitu a tvořivost** (dostatek materiálu a pomůcek, příprava prostředí)
5. **konkrétnost** (příprava konkrétní činnosti)
6. **celostnost** (propojení smyslového vnímání)

Základní znaky kooperativního učení:

1. interakce tváří tvář (členové skupiny jsou blízko sebe a komunikují spolu způsobem podporujícím jejich učení)
2. pozitivní vzájemná závislost (všichni členové skupiny jsou spolu spojeni. Aby uspěla celá skupina, musí jednotlivě uspět každý její člen)
3. individuální skládání účtů (každý člen skupiny prokáže splnění úkolu)
4. sociální dovednosti (interakční dovednosti - povzbuzování, naslouchání, dodržování pořadí, které pomáhají skupině efektivně fungovat, jsou cíleně nacvičovány a jejich úroveň je vyhodnocována)
5. sebereflexe (členové skupiny hodnotí své úsilí a zdokonalení při plnění cílů a zároveň i to, jak se jim dařilo společně pracovat).

Veškeré snažení všech zaměstnanců směřuje k tomu, aby v naší mateřské škole byly děti i jejich rodiče spokojeni.

6.2 Cíle vzdělávacího programu

Obecné cíle

Za nejvyšší výsledek vzdělávání považujeme, když námi vzdělávané dítě je:

- ☐ tvořivé
- ☐ vynalézavé a nápadité
- ☐ originální
- ☐ zdravě sebevědomé
- ☐ schopné kultivovaně prezentovat a prosazovat své potřeby a názory
- ☐ ohleduplné a empatické
- ☐ se zdravým životním přístupem k sobě i celému vesmíru
- ☐ pozitivně nahlízející na život i všechny nesnáze - důvěřující svým schopnostem
- ☐ vysoce sociálně kompetentní a milující
- ☐ s touhou po nových poznatcích

Specifické cíle

- ☐ **získání maximálně možné samostatnosti dětí**
- v sebeobsluze

- v myšlení
- v řešení problémů

□ **rozvoj technické gramotnosti dětí a měkkých kompetencí**

- manuální zručnost
- technická představivost
- analyticko-syntetické myšlení, kritické myšlení, tvůrčí myšlení
- vnímání shod a rozdílů předmětů, vnímání struktury předmětů
- poznávání přírodních zákonů, poznávání technických principů
- kreativní konstruování, tvoření hypotéz
- chápání podstaty předmětů, chápání souvislostí
- vytrvalost, rozhodnost, cílevědomost
- v řešení technických problémů

□ **maximálně možný rozvoj psychických funkcí**

- řeči
- myšlení
- paměti
- smyslové percepcce
- motoriky – hrubé, jemné, grafomotoriky, vizuomotoriky
- prostorové orientace

6.3. Uspořádání ŠVP

Vzdělávací obsah vychází z programu „Človíček a jeho maminka planeta Země:“

**Človíček žije v lese a jeho maminka je planeta Země a tatínek Slunce.
Provází děti celým školním rokem a učí je vztahu k sobě samým, k
přírodě, ostatním lidem a celé planetě Zemi.**

Celoroční Cyklus inspirací pro paní učitelky obsahuje základní témata:

JARO, PODZIM, ZIMA, RODINA, LES, MOŘE, PŘÁTELSTVÍ, VODA,
PLANETA ZEMĚ.

300 stran metodických materiálů je tvořeno v podobě autorských příběhů,
ilustrací, omalovánek, aktivit, her, výtvarných, tvořivých a pohybových
činností, písniček a námětů.

Pedagogové z nich budou čerpat libovolně inspiraci a obohatí náš Školní a
Třídní vzdělávací program, který bude uspořádán do 4. integrovaných
bloků: Podzim, Zima, Jaro Léto.

CYKLUS INSPIRACÍ
PRO MATEŘSKÉ ŠKOLY

ČLOVÍČEK A JEHO MAMINKA PLANETA ZEMĚ

*Jsem malinkým Človíčkem, v očích mám dva plamínky,
kdopak asi vytvořil v potoce všechny kamínky?
Jsem zvědavým Človíčkem, mám tisíce otázek,
toužím všechno pochopit, složit si světa obrázek.
Tohle mě zajímá, prozrad' mi, kdo to ví?
Třeba tento kamínek, možná ten mi odpoví?
Pozorně naslouchám stromům, květům na stráni,
vodě, včelkám a ptáčkům děkuji za poznání.
Stojím tady na Zemi, mám nejednu otázku,
cestičkou z oblázků, jdu si tiše pro lásku.
Mé srdce dovede, cítit lásku ve mně
a k tomu mě povede, má maminka Země.*

Záměr programu

Cyklus inspirací je nástrojem k celoroční práci s dětmi, která jim umožní, rozvíjet se a poznávat svět jako malí Človíčkové, ve spojení se Zemí, ostatními lidmi a svojí vnitřní moudrostí, aby se z nich mohli stát sebe-vědomí, milující LIDÉ ZEMĚ, kteří žijí v důvěře, věří svým snům a naplňují svobodně svůj potenciál s vědomím toho, že jsme individuální bytosti, které spojuje jeden společný život a jeden společný prostor, ve kterém můžeme žít ve vzájemné úctě, respektu a lásce ke všemu stvořenému.

Kdo je Človíček

Človíček žije v lese a jeho maminka je planeta Země – Příroda a tatínkem Slunce. Znázorňuje princip štěstí a pohody. Všechno kolem něj je jeho milující, dávající, pečující maminka, proto se cítí chtěný, přijímaný a milovaný a žije s pocitem bezpečí. Ví, že ať se děje cokoli, i když to bude něco nepříjemného, maminka Příroda se o něj postará. Dá mu vždycky všechno, co potřebuje a najde u ní oporu i milující náruč. Tatínek svítí na nebi, chrání ho, ukazuje mu cestu a je tady vždycky pro něj, aby ho vyslechl, poradil mu, dodal odvahu. Dává mu pocit sounáležitosti a domova, a on tak může s radostí a nadšením poznávat svět kolem sebe. Poznává svoji maminku, objevuje její zákonitosti, učí se, jak vše v přírodě funguje, zapojuje své tělo, pozoruje, naslouchá, když něco neví nebo ho zajímá, zeptá se přímo stromu, květiny, zvířete. To všechno je jeho maminka Země, která se projevuje v jednotlivých formách a on je její součástí. Žije s ní v harmonii, s úctou a respektem ke všem živým bytostem, v souladu s jejími cykly a pomáhá udržovat její přirozenou rovnováhu.

V každém z nás je takový malý Človíček, podstata, která je bytostně spojená s matkou Zemí a cítí se tu dobře a doma, dokáže komunikovat s vším kolem sebe a intuitivně se naladit na

přírodu. Tuto podstatu v nás Človíček oslovuje a děti to cítí a přináší jim radost, když to mohou žít, a když v nich tuto vědomost podporujeme a sdílíme ji s nimi.

Struktura programu

Program má podobu spirály, na které je umístěno 10 tematických kamínků.

Ta symbolizuje cestu člověka z vnějšího světa, kde svoji pozornost věnuje jen tomu, co je kolem něj a reaguje na to, do světa vnitřního – do sebeuvědomění, sebelásky a sebeúcty.

Ve středu spirály se člověk stává vědomou bytostí – Človíčkem, který žije v souladu sám se sebou, přírodou i ostatními lidmi. Ze středu spirály potom vstupuje zpátky do vnějšího světa, kde může vědomě tvořit a žít v harmonii a rovnováze se vším stvořeným.

Prvním kamínkem programu je ČLOVÍČKŮV kamínek, ve kterém se děti s Človíčkem setkají a stane se součástí jejich života ve školce i mimo ni. Posledním kamínkem je kamínek MĚ PLANETY ZEMĚ, který zakončuje roční putování s Človíčkem. V kamínku PŘÁTELSTVÍ Človíček potká v lese nové kamarády Vítka a Aničku. Společně potom prožívají nejrůznější dobrodružství, poznávají les a jeho obyvatele, seznamují se s obdivuhodnou krásou a moudrostí přírody, zkoumají možnosti svého těla při pobytu venku a poznávají, že příroda pro nás vytváří prostor k hraní, pozorování, objevování a poznávání dějů nejen kolem nás, ale i v nás samotných.

KDY A JAK kamínky realizovat

	<u>doporučená realizace</u>
1. ČLOVÍČKŮV kamínek	září
2. kamínek PŘÁTELSTVÍ	září a říjen
3. PODZIMNÍ kamínek	říjen, listopad
4. LESNÍ kamínek	kdykoli
5. kamínek RODINY + Advent	prosinec
6. ZIMNÍ kamínek	leden, únor
7. VODNÍ kamínek	březen, duben
8. JARNÍ kamínek	březen, duben, květen
9. MOŘSKÝ kamínek	květen, červen
10. kamínek MĚ PLANETY ZEMĚ	červen

Cyklus deseti kamínků, jak jdou po sobě, tvoří určitou logickou linku, ale většinu z nich lze realizovat kdykoli v průběhu celého školního roku. Pořadí kamínků je doporučeno, ale není nutné jej dodržet, paní učitelky si mohou kamínky zařazovat podle toho, jak jsou zvyklé s jednotlivými tématy během roku pracovat.

ČLOVÍČKŮV kamínek je potřeba realizovat jako první, nejlépe ihned v září, protože se v něm děti seznámí s Človíčkem, jeho maminkou a tatínkem.

Pak by měl následovat příběh z kamínku **PŘÁTELSTVÍ**, ve kterém Človíček pozná své nové kamarády – Vítka a Aničku. Tyto děti se budou následně vyskytovat ve všech dalších kamíncích. Ostatní aktivity tohoto kamínku je možné s dětmi dělat průběžně kdykoli, ale jsou prioritně zaměřeny na vytvoření přátelské atmosféry ve třídě, takže je určitě vhodné, je zařazovat na začátku školního roku.

Kamínek **PODZIMNÍ**, **ZIMNÍ** a **JARNÍ** jsou samozřejmě vázány na roční období.

Kamínek **LESNÍ**, **RODINY**, **VODNÍ** a **MOŘSKÝ** je možné realizovat kdykoli v průběhu školního roku.

Kamínek **MÉ PLANETY ZEMĚ** by měla být jako poslední, protože tvoří závěrečnou část celého cyklu.

Jak s kamínky pracovat

Hlavní linku každého kamínku tvoří motivační příběhy. Ukazují dětem, jak Človíček žije, myslí, vnímá, cítí a umožňuje jim, prožívat s ním jeho dobrodružství, poznávat les, přírodu, jeho maminku.

Kde je to možné a vhodné, je příběh doplněn obrázkovou prezentací, aby se prohloubil prožitek dětí a to, co slyší a představují si, bylo podpořeno i vizuální stránkou.

Na příběh potom navazují tvořivé, výtvarné a pohybové aktivity, omalovánky, hry a další činnosti, popřípadě i písnička nebo aktivity do přírody. Umožňují dětem prožít všemi smysly poselství jednotlivých příběhů a konkrétní témata, jak obsahově, tak pocitově a emočně.

TEMATICKÉ ČÁSTI A OBSAH JEDNOTLIVÝCH KAMÍNKŮ

ČLOVÍČKŮV KAMÍNEK

Človíček přichází a představuje svoji maminku

- Setkání s Človíčkem a přivítání ve školce
- Jak vypadá Človíčková maminka
- Společná planeta Země
- Barvy kolem nás

Človíček a jeho tatínek Slunce

- Proč je pro nás Slunce důležité
- Výroba sluníčka

Človíček poznává les a jeho obyvatele

- Jaká zvířata žijí v lese
- Človíčkoví lesní kamarádi

Výroba Človíčkovy domečku

- Výroba domečku z přírodních materiálů

Jak se maminka Země stará o svého Človíčka?

- Co dává příroda Človíčkoví
- Léčivé bylinky
- Květiny pro radost

Jak se stará maminka Země o nás?

- Co nám dává příroda
- Přírodní zdroje

I já jsem malý Človíček a mám maminku planetu Zemi

- Jsem součástí planety Země

KAMÍNEK PŘÁTELSTVÍ

1. kapitola: Lesní přátelství

1. část

Človíčkoví lesní kamarádi

- Lesní zvířata
- Chování k divokým zvířatům

2. část

Přátelství lidí a divokých zvířat

 Jak můžeme pomáhat divokým zvířatům

 Záchrané stanice

3. část

Neobvyklá přátelství divokých zvířat

2. kapitola: Človíček poznává nové kamarády

♥ Příběh, ve kterém potkává Človíček v lese nové kamarády Vítka a Aničku.

3. kapitola: My jsme všichni kamarádi

☀ Aktivita zaměřující se na posílení přátelské atmosféry ve třídě a vztahů mezi dětmi

4. kapitola: Společné poznávání maminky přírody

♥ Dobrodružství s kamarády

PODZIMNÍ KAMÍNEK

1. kapitola: Podzim kouzlí barvami

1. část

Jak vypadá podzim

☀ Změny v podzimní přírodě

2. část

Barevný podzim

🍁 Podzim a barvy listí

🍁 Proč se listí barví a opadáva ze stromů

🍁 Tvoření z barevného listí

🍁 Význam spadaného listí pro ekosystém lesa

3. část

Kdo uklidí listí v lese

🐿 Půdní živáčky

4. část

Kouzelník podzimu

☀ Opakování podzimních změn v přírodě

🍁 Podzimní nálada

2. kapitola: Podzimní přípravy na zimu

1. část

Zvířata se připravují na zimu

🐿 Jak se zvířata připravují na zimu

🐿 Kdo v zimě spí a kdo je aktivní

🐿 Jak můžeme pomoci ježkovi na naší zahradě?

2. část

Plody lesa

 Jaké známe plody lesa

 Houby

3. část

Stěhovaví ptáci

 Jak se ptáci připravují na zimu

 Druhy domácích a stěhovavých ptáků

 Proč někteří ptáci odlétají

3. kapitola: Dary podzimu

1. část

Podzimní úroda

 Druhy ovoce, které sbíráme na podzim

 Ovoce je zdravé

 Jablka a způsoby jejich zpracování a uchování na zimu

2. část

Podzimní sklizeň

 Zelenina, kterou sklízíme na podzim

 Podobnost zeleniny a ovoce a orgánů v našem těle

4. kapitola: Podzimní radovánky

1. část

Tvoření z přírodnin a plodů lesa

2. část

Pouštění draka

3. část

Co umí vítr – roznášení semen po kraji

5. kapitola: Aktivita do přírody /str.60/

Kouzelnická vernisáž

Kouzelnická stezka

LESNÍ KAMÍNEK

1.kapitola: Les a jeho obyvatelé

- Jak vypadá les a co jej tvoří
- Zvířata v lese

2.kapitola: Lesní kouzla

- Život v lese
- Život zvířat
- Radost z poznávání přírody

3.kapitola: Les plný broučků

- Život broučků

4.kapitola: Tajuplný život stromů

1. část

Co víme o stromech

- Strom jako živý organismus

2. část

V čem jsou nám stromy podobné

- Podobnost stromu a nás
- Ze života stromů
- Lesní ekosystém

5.kapitola: Aktivity do přírody

KAMÍNEK RODINY

1.kapitola: Moje rodina, tvoje rodina

- Co je rodina
- Členové rodiny

2.kapitola: Naše rodinné kořeny

- Rodokmen rodiny
- Prarodiče

3.kapitola: Naší společnou řečí je láska

- Vztahy v rodině

4.kapitola: Človíčkova rodina

- Planeta Země náš domov

Zimní kamínek

1.kapitola: Zima už je tady

- Jak vypadá zima
- Význam zimy pro přírodu
- Roční období

2.kapitola: Zvířata v zimě

- Přezimování zvířat – kdo v zimě spí a kdo je aktivní, zimní spánek a život lesních zvířat
- Jak můžeme divokým zvířatům v zimě pomoci – příkrmování, co pro koho

3.kapitola: Ptačí zimování

- Co dělají ptáci v zimě a jak si shání potravu
- Ptáci, které můžeme vidět na krmítku
- Co dávat do krmítka

4.kapitola: Počasí v zimě

- Jak vznikají sněhové vločky
- Počasí v zimě

5.kapitola: Zimní radovánky

- Stavění sněhuláka, sáňkování a další zimní aktivity

6.kapitola: Zimní odpočinek

- Pečení chleba

Vodní kamínek

1.kapitola: Voda (ne)obyčejná

- Voda a její význam pro náš život
- Jak vnímám vodu já

2.kapitola: Co všechno voda umí

- Skupenství vody
- Poznávání vody všemi smysly

3.kapitola: Koloběh vody

- Koloběh vody

4.kapitola: Výlet do vodního světa

- Život v řece
- Život v rybníce
- Potravní řetězec

5.kapitola: Když přijde déšť

- Jak vzniká déšť
- Výroba hudebních nástrojů z přírodnin
- Dynamika v těle

6.kapitola: Tajuplná řeč vody

- Voda v našem těle
- Paměť vody

Jarní kamínek

1.kapitola: Příroda se probouzí

- Zima končí a přichází jaro
- První známky jara v přírodě
- Kam se poděl sníh

2.kapitola: Jaro už je tady

1. část

Barevné jaro

- Jak vypadá jaro v přírodě
- Jarní květiny

2. část

Jedlé divoké rostliny

3.kapitola: Život ze semínka

- Co potřebuje semínko k životu
- Setí a klíčení semínek
- Od semínka po strom
- Půdní živáčkové a kompost
- Vysazujeme semínka

4.kapitola: Na louce

1. část

Louka plná barev

- Barvy v přírodě

2. část

Louka plná života

- O motýlech
- O včelkách

3. část

Co se děje na louce

5.kapitola: Nový život

 Mláďata v lese

 Ptačí hnízdění

Mořský kamínek

1.kapitola: Ze života delfínů

 Schopnosti delfínů

 Život delfínů

 Delfíní poselství

2.kapitola: Podmořský svět a jeho obyvatelé

 Život pod mořskou hladinou

 Mořští živočichové

Kamínek mé planety země

Planeta Země náš domov

 Planeta Země a sedm světadílů

 Světadíly a jejich charakteristika

 Planeta Země náš společný domov

Jak můžeme chránit přírodu

 Způsoby vědomého chování k přírodě

 Přání pro maminku Zemi

VZDĚLÁVACÍ CÍLE PROGRAMU

Vzdělávací záměry programu jsou zaměřeny na:

Dítě a jeho tělo

- Uvědomění si vlastního těla
- Probouzení a upevnění lásky a úcty ke svému tělu
- Aktivní zapojení těla do procesu poznávání
- Podporu radosti z pohybových aktivit
- Rozvíjení smyslového vnímání
- Tvoření s přírodninami a zvyšování manuálních dovedností
- Zdokonalování jemné motoriky
- Vytváření zdravých životních návyků
- Zdravé stravování a pohyb jako základ zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- Poznávání sebe sama a rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- Rozvoj vnímání vlastních pocitů a emocí a upevnění schopnosti s nimi pracovat a měnit je
- Rozvoj citlivosti a vnímavosti
- Rozvoj tvůrčího způsobu vyjádření pocitů a emocí
- Rozvoj kreativity a tvořivosti
- Prožívání radosti z vlastní tvořivosti
- Rozvoj sebevyjádření skrze tvoření a výtvarné aktivity
- Rozvoj představivosti a fantazie
- Prožívání radosti z učení objevování a poznávání nových věcí
- Prožívání pocitu bezpečí a propojení s přírodou
- Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- Rozvíjení schopnosti plně vnímat čtený text a představovat si děj
- Probouzení citu pro krásu, soulad, harmonii a rovnováhu

Dítě a ten druhý

- Podporování přátelské a vlídné atmosféry ve třídě
- Radostnou komunikaci a spolupráci ve skupině
- Podporu láskyplného chování ke svým kamarádům a s tím související vznik našich dobrých pocitů

Dítě a společnost

- Probouzení zvědavosti a zájmu o svět kolem nás
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu

Dítě a svět

- Vytváření a prožívání láskyplného vztahu k přírodě
- Prohlubování vědomí sounáležitosti s přírodou, naším životním prostředím, lidmi, planetou Zemí
- Prožívání úžasu a vzrušení při objevování a zkoumání přírody a světa kolem nás
- Upevnění vědomého způsobu chování k přírodě
- Prohloubení vztahu k přírodě jako k mamince, která o nás pečuje
- Respekt k životnímu prostředí jiných tvorů

CO SI MAJÍ DĚTI UVĚDOMIT

- Vše v přírodě je živé a podle toho bychom se měli ke všemu stvořenému chovat s láskou, úctou a respektem.

- Příroda je krásná a spojení s ní je podporující a radostné.
- Příroda je prostor pro hraní, objevování, vědomé pozorování a poznávání.
- Prožívat úžas nad krásou a dokonalostí přírody je přirozené.
- I já mohu pomáhat přírodě, chovat se zodpovědně a rozlišovat co je vhodné a nevhodné chování.
- Příroda se o nás stará, vyživuje nás a dává nám všechno, co potřebujeme k životu.
- Je přirozené, cítit se milovaný, protože maminka Země je tady pro nás a jsme s ní propojení.
- Cítím se v bezpečí, protože maminka Země je všude kolem mě a stále se mnou.
- Jsem šťastný, protože můžu žít a poznávat sám sebe i přírodu.
- Láska a radost jsou přirozená součást života.
- Můžeme se radovat z přátelství a společného sdílení a tvoření.
- Planeta Země je naším domovem.
- Můžeme využívat sílu léčivých bylin k léčení nemocí nebo jejich předcházení.
- Příroda je ucelený a propojený celek a člověk by do ní měl zasahovat šetrně a s pokorou.
- Přírodní zdroje nám umožňují uspokojovat všechny naše potřeby.
- Příroda nám dává vše pro uspokojení našich potřeb. Stará se o nás stejně jako o Človíčka.
- Příroda je prostor pro hraní, objevování, vědomé pozorování a poznávání.
- Planeta Země je místo, kde je všeho dostatek, pokud s přírodními zdroji zacházíme šetrně a vědomi si své sounáležitosti s přírodou a přírodními zákony.
- Můžeme cítit úžas ke světu kolem nás a vyjadřovat to svými pocity.
- Příroda nás podněcuje ke zvědavosti a umožňuje nám zažít klid, radost, pocit naplnění i souznění.

Základní okruhy programu

Planeta Země a já

- Přicházím na to, kdo jsem, co umím, jaké jsou mé dary, objevuji svou jedinečnost.

Planeta Země – můj kamarád

- Každý jsme jiný, přesto můžeme být přátelé, spojuje nás lidství a stejný původ.
- Toužíme vyjádřit stejné věci, naší podstatou je láska, přátelství, podpora a spolupráce.

Planeta Země – moje rodina

- Rodina mi dává pocit bezpečí a lásky.
 - Moje rodina jsou ale i lidé a děti ve školce, škole, celá společnost, všichni lidé na planetě.
- I přes naše individuální rozdíly máme všichni stejný původ a tvoříme jednu rodinu na planetě Zemi.
- Planeta Země je Matka nás všech, Otec Slunce symbolizuje naši společnou duchovní podstatu.

Planeta Země – místo k setkávání

- Setkávám se s ostatními lidmi, tím rostu, učím se, hraji si s nimi, raduji se, spolupracujeme, pomáháme si. A to nám přináší radost a uspokojení.
- Každý mě může obohatit, každý mě může něco naučit, předat zkušenost, svůj dar.
- Setkáváme se ve své jedinečnosti.
- Můžeme si porozumět na vnitřní úrovni, rozdíly mezi námi jsou jen iluze.

Planeta Země – prostor, kde se učím

- Učím se doma, ve školce, ve škole, s kamarády, s rodiči, v kontaktu s ostatními lidmi – učím se každým okamžikem.
- Příroda je místo pro učení, zkoumání, objevování. Vše kolem mě je učební prostor, sbírám zkušenosti, rostu, vyvíjím se.

Planeta Země – prostor k seberealizaci

- Učím se plnit si svá přání, jít za svými sny, následovat své srdce.
- Tvořím vědomě v souladu s celkem s radostí a vděčností.

Planeta Země – místo, kde tvořím

- Zjišťuji, co umím, co zvládnu, co dokážu, co mi dělá radost.
- Vyjadřuji svobodně sám sebe a svůj dar sdílím s ostatními při tvoření naší společné reality.

Planeta Země – místo, kde se raduji

- Vše, co dělám, dělám s radostí.

Planeta Země – můj domov

- Můj domov je místo, kde bydlím, stát, ve kterém žiji, celá planeta Země – jsem obyvatel planety Země.
- Domov mám ve svém srdci.

Planeta Země jako součást vesmíru

- Planeta Země je součást vesmírných dějů, vše má své zákonitosti a je propojeno.
- Planeta Země funguje stejně jako my, jen je její prostor jiný a větší. Její rodina jsou planety, celá sluneční soustava, Slunce, Luna.
- I my jsme ovlivněni vesmírem, stejně jako Země jsme jeho součástí.

7. Třídní vzdělávací plán

Školní vzdělávací plán je východiskem při tvorbě třídního plánu, který tvoří učitelky na svých třídách s přihlédnutím ke specifickým podmínkám skupiny dětí. Každá třída si sama volí téma týdne v rámci integrovaného bloku ŠVP dle aktuální situace a rozpracuje ho do týdenního plánu. Téma je doplňováno projekty a akcemi třídy nebo školy, jeho náplň a délku určuje zájem dětí. Témata na sebe navazují, mohou se prolínat a dle potřeby opakovat. Pokud se téma po roce opakuje, je potřeba využít zkušeností dětí, pojmut obsah z jiné stránky, v jiných souvislostech a rozvinout ho do hloubky. Při plánování týdne musí nabídka obsahovat prostor pro činnosti spontánní, řízené a nepřímo řízené a v nich nabídnuté aktivity pro děti s rozmanitými zájmy a schopnostmi, aby si každé dítě mohlo najít uplatnění ve své oblíbené oblasti. Každé téma je ukončeno hodnocením. Denní vzdělávání je zaznamenáno v Třídní knize s uvedením počtu dětí, obsahem ranních činností, řízených činností, pobytu venku, odpoledních činností s členěním na věkové skupiny, které se ve třídě vzdělávají.

Obsah třídního vzdělávacího plánu

slouží jako východisko pro práci v jednotlivých třídách a obsahuje konkrétní informace třídy:

- Jmenný seznam dětí
- Charakteristiku třídy – věkové složení, poměr chlapců a dívek, mimořádně nadané děti, děti se vzdělávacími potřebami, apod.
- Denní řád třídy
- Rozpis služeb pedagogů
- Záznamy o vývoji dítěte, portfolia dětí, individuální vzdělávací plány
- Společná pravidla třídy – oslovení, příchod do třídy, odchod z MŠ, zacházení s hračkami, apod.
- Plán tematických bloků s dílčími vzdělávacími cíly a činnostmi, které k nim směřují
- Písemné přípravy tematických bloků včetně materiálů (např. prac. listy, básně, písně)
- Přehled naplňování jednotlivých dílčích cílů, klíčových kompetencí a integrovaných bloků ŠVP – tabulka
- Pravidelné sebehodnocení práce učitelky

Kritéria pro plánování tematických bloků:

1. tematická část je plánována písemně
2. vychází z ŠVP, záznamů o dětech, přání a zájmů dětí, aktuální situace
3. na jejím plánování se podílejí obě učitelky třídy
4. má dobře promyšlenou strukturu, úvodní i průběžnou motivaci
5. je stanovena jedna (či více) klíčových kompetencí, ke které prostřednictvím naplňování dílčích vzdělávacích cílů směřujeme
6. celek je vědomě koncipován k naplňování rámcových cílů ve všech třech jeho oblastech
7. k tématu jsou stanoveny konkrétní dílčí vzdělávací cíle, které vycházejí z cílů v RVP PV
8. použité metody jsou v co největším rozsahu názorné a praktické
9. činnosti jsou plánovány tak, aby podporovaly rozvoj všech inteligencí dítěte (mnohočetné Gardnerovy inteligence)

Gardnerovy typy inteligencí:

- ☐ **intrapersonální** – schopnost rozvíjet a ovládat vlastní pocity a prožitky, porozumění vlastnímu JÁ
- ☐ **interpersonální** – schopnost všimnout si chování a pocitů jiných lidí, rozpoznat a chápat rozdíly v jejich temperamentech, pohnutkách, náladách, schopnost vstupovat s nimi v interakci, budovat vztahy

- ☐ **verbální** - schopnost ovládnout a obsáhnout všechny stránky jazyka
- ☐ **tělesně-kinestetická** – schopnost obratně používat své tělo jak pro sebevyjádření, tak pro činnosti zaměřené k určitému cíli, schopnost dovedně zacházet s předměty, tělové schéma
- ☐ **matematicko-logická** – matematická gramotnost, schopnost uvažovat logicky, systematicky, vědecky
- ☐ **hudební** – schopnost porozumět rytmickým a intonačním modelům hudby, kvalitám tónů a zvuků, schopnost pamatovat si informace ve zvukové podobě
- ☐ **prostorová** – schopnost přesně postřehnout, pochopit, uložit do paměti a vybavit si tvary, uspořádání předmětů v prostoru, orientace v prostoru
- ☐ **přírodní** – schopnost vnímat změny v přírodě, zvýšená citlivost k percepci přírodních jevů a schopnost učit se z nich

10. při plánování vycházíme z otázek:

- Co dětem nabízíme?
- Proč jim to nabízíme?
- K čemu tím směřujeme?
- Jakého výstupu chci dosáhnout?
- K čemu to dětem bude?

11. zvolené téma a dílčí cíle vzdělávání umístíme na nástěnku do šatny, požádáme zákonné zástupce o součinnost, pomoc

12. zjistíme vstupní informace - co děti o tématu vědí

13. připravíme potřebné zdroje informací – encyklopedie, knihy, pomůcky

14. Po ukončené tematické části zajistíme zpětnou vazbu – evaluace zachycuje rozsah naplňování stanovených dílčích vzdělávacích cílů

Nepovinné přílohy třídního vzdělávacího programu:

Rozpracované metodiky pro pravidelně se opakující aktivity:

- rozcvičky – projekt Sokola Cvičíme se zvířátky
- Metoda dobrého startu
- metody rozvoje dovedností podle Bednářové
- logopedické chvílky
- grafomotorika
- textové zásobníky
- zpěvníky

7a. Dílčí projekty a programy

POHYBOVÉ ČINNOSTI A HRY

V naší mateřské škole upřednostňujeme pohybové aktivity dětí před sedavými, při kterých zlepšují svoje pohybové dovednosti, motoriku, koordinaci, vytrvalost, obratnost i zručnost. Získávají tak nové pohybové dovednosti, na které mohou navázat při dalších sportovních aktivitách. Děti se zároveň učí reagovat na pokyny, spolupracovat v týmových hrách a dodržovat pravidla. Aktivita končí relaxací. Důraz klademe i na prožitek a radost z pohybu.

Cíle:

- rozvoj pohybových dovedností
- rozvoj jemné a hrubé motoriky
- rozvoj síly, zdatnosti, zručnosti, vytrvalosti a obratnosti
- cvičení rovnováhy
- rozvoj smyslu pro rytmus
- rozvoj prostorové orientace
- rozvoj schopnosti spolupracovat
- rozvoj sebeovládání a samostatnosti

Obsah:

- dechová cvičení
- zahřátí organismu
- průpravné cviky
- cvičení s náčiním
- cvičení ve dvojicích
- cvičení na nářadí
- pohybové hry s náčiním i bez náčiní
- Cvičení s Míšou – cvičení dle hudby
- honičky
- silové hry
- vytrvalostní hry
- strečink
- relaxace
- prvky jógy
- házení, chytání a kutálení míče, míčové hry
- procvičení chůze, běhu, poskoků, lezení,
- překonávání překážek
- hry s padákem
- cvičení venku
- Cvičení se zvířátky
- Gymnastická cvičení
- Grafomotorická cvičení

Záměry:

- Využívání všech dostupných příležitostí k aktivnímu pohybu dětí
- Využívání multifunkčního hřiště na školní zahradě pro míčové a ostatní hry

ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Směřujeme ke globální výchově zaměřené na přežití naší planety, a to plným přičiněním a péčí o vše živé. Děti jsou vedeny k lásce k zemi, budou jim vštěpovány základy ekologické výchovy a to pochopením vztahů a souvislostí v životním prostředí. Naše škola je členem celostátní sítě mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu. Poznávat okolí a přírodu, třídit a využívat odpad, šetřit energií, zbytečně neplýtvat vodou. To jsou základní ekologické návyky, kterým se učí děti celoročně v ekologických projektech. Naše snažení doplňujeme výtvarným projevem nebo ekologickými výrobky z odpadních materiálů a hlíny. Ty pak představujeme na ekologických

výstavách města Opavy a ve školce. Realizaci projektu ekologické zahrady získaly děti nové možnosti a činnosti k zábavě a učení.

Přehled nabízených činností environmentální výchovy v naší MŠ:

- seznamování a vytváření pozitivního vztahu k bezprostřednímu okolí školy – prostředí školní zahrady, místa, kde bydlí - městská čtvrť, město Opava obrázky, knihami, při pobytu venku, polodenních výletech – pěších, autobusem, trolejbusem i vlakem - působení lidské činnosti a význam lidské práce
- polodenní výlety podél řeky Opavy, kolem Stříbrného jezera, do Slavkovského lesa, chráněným územím řeky Hvozdnice, k rybníkům,
- pozorování proměn v průběhu roku, zákonitosti přírody
- pozorování jevů, které ovlivňují prostředí, co prospívá a škodí
- třídění a využívání odpadů
- počasí a kvalita ovzduší – smogová situace
- živá i neživá příroda – rostliny, živočichové, zvířata; voda, hlína, písek, kámen
- pokusy a experimenty – klíčení semen, sázení a péče o sazenice,
- pokojová zvířata – zájmová aktivita
- výroba krmítek a péče o ptáky v zimě – nejen v MŠ, také v parčíku Horova nám.
- sníh a led – pokusy
- vytváření krajinek, práce s hlinou
- úklid školní zahrady na podzim, na jaře – Pálení čarodějnic
- péče o vysázené rostliny na záhonech a v truhlících, pozorování zahrad, polí
- využití školní zahrady k společným zahradním slavnostem – pomoc při výzdobě, přípravě akcí Rozloučení s létem, Putováním se světýlkem, Den dětí, úklid po akci
- sběr přírodnin, odpadních materiálů – využití při výtvarných, pracovních a estetických činnostech, domácím tvoření s rodiči, při podzimním a jarním tvoření s rodiči v MŠ, při výzdobě
- společné vytváření, upravování a dodržování pravidel – šetříme vodou, energií, uklízíme po sobě, v přírodě se chováme ...
- oslava Dne země – týden aktivit v MŠ, účast na akci SMO, na školním statku
- Den stromů – akce na zahradě MŠ, spoluúčast na akci pořádané SMO
- účast ve výtvarných soutěžích, prohlídka výstav
- prohlídka Opavy a okolí z Hlázky, noční hra na zahradě MŠ pro budoucí školáky

- PS: „Než přijde první den květnový, musí být úklid hotový, zameteme dvůr i v pokojíčku, úklid děláme i v srdíčku. ...“

Možné zdroje: EVVO v mateřské škole, Environmentální vzdělávání v mateřské škole, Putujeme s přírodou, RABBE – ediční řada Dobrá škola: Oblět svět přál bych si hned, Jak roste chléb, V krajině neznámých zvířat, Učíme se venku

Záměry:

- vyhledávání a doporučení metodických materiálů v oblasti
- koordinaci spolupráce ZŠ a MŠ
- vyhledávání vhodných akcí pro děti MŠ
- organizování sběrových akcí
- ekologický provoz školy

- sebevzdělávání v oblasti

Námětové činnosti jednotlivých prvků přírodní zahrady

1/ VÍTACÍ KAMENY

„Vítací“ atmosféru při vstupu do zahrady zajišťují dva strážci v podobě dvou kamenů, sezónně dekorovány.

2/ CHOBOTNICE – modelace z navršené zeminy

ČINNOSTI:

- Využití nerovného terénu k rozmanitým a proměnlivým příležitostem k přirozenému pohybu – běhu do svahu a ze svahu
- lezení do svahu
- přeskakování donesených větví a kamenů
- klouzání po blátivém či zmrzlém povrchu

KOMPETENCE:

- Rozvoj hrubé i jemné motoriky, koordinace pohybů
- Rozvoj sebevědomí
- Podpora zdraví – rozvoj plic, oběhového systému, prevence obezity
- Zapojení smyslů
- Rozpoznat a respektovat hranice své fyzické zdatnosti, svých pocitů a potřeb
- Rozvoj znalosti o svém těle, když zapojují různé svalové skupiny
- Zvládat prostorovou orientaci
- Správně reagovat na povely
- Dodržovat daná pravidla chování
- Respektovat druhé, spolupracovat, rozpoznání pocitů druhého, vzájemná pomoc

3/ POCITOVÝ CHODNÍK

ČINNOSTI:

- Vnímání zrakem – pozorování barev, tvarů, struktury, velikosti,...
- Vnímání hmatem – hladké, drsné, sypké, velikost, váha, porovnávání,...
- Vnímání sluchem – znaky předmětů – ťukání, sypaní,...
- Třídění předmětů – podle vlastností, struktury, počítání
- Porovnávání – více, méně, stejně
- Vnímání chůzí s obuvi
- Naboso – hladké, drsné, příjemné,...
- Výskyt typu chodníků v přírodě, kde se vyskytuje, k čemu se používá
- Procvičování rozumových a řečových schopností – přídavných jmen, příslovcí, podstatných jmen

KOMPETENCE:

- Zvládat prostorovou orientaci
- Vnímat a rozlišovat pomocí smyslů
- Pojmenovat, čím je obklopeno
- Pozorovat, všimnout si změněného, nového, chybějícího
- Vést jednoduché úvahy, vyjádřit představy

- Chápat elementární matematické souvislosti
- Chápat prostorové pojmy
- Prožívat radost ze zvládnutého, poznáního
- Být citlivý ve vztahu k přírodě
- Chovat se ohleduplně k druhým
- Domluvit se na společném řešení daného problému
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může setkat
- Všimnout si změn v okolí
- Mít povědomí o významu životního prostředí
- Pomáhat pečovat o okolní prostředí

4/ DŘEVĚNÝ DŽBER NA VODU S VÝPUSTÍ DO DŘEVĚNÝCH KORÝTEK

ČINNOSTI:

Pokusy a experimenty s vodou, barvami a přírodninami - děti se seznamují se zákonitostmi přírody (počasí, roční období, skupenství vody, koloběh vody v přírodě).

- Prozkoumávání hmatem, pozorování zrakem, co se změnilo...
- Pozorování sání materiálu
- Pokusy s vlhkostí - pozorování reagování šišek na změnu prostředí - suché a vlhké
- Hod kamenem do vody - proč se vytváří kruhy na hladině
 - Podvodní lupa
 - Porovnávání objemů vody v plastových lahvích
 - Pozorování vodního víru v nádobě
- Pozorování plastové lahve (co má vliv na deformaci - teplo, mráz)
- Pohybové aktivity, prostorová orientace
- **MLHOVIŠTĚ** - Otužování dětí

KOMPETENCE:

- rozvoj tvořivosti
- vytváření prosociálních postojů
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj kognitivních dovedností (řešení problémů experimentováním)
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou i neživou přírodou
- vytváření elementárního podvědomí o přírodním prostředí a jeho rozmanitostech
- rozvoj samostatnosti, pohybových dovedností, ale i citů a vůle dětí (překonávání nejistoty, strachu dětí)
- **vytváření kladných vzájemných vztahů** - vlídnost, ohleduplnost, vzájemná pomoc, slušnost, pěkné vztahy mezi dětmi, tzn. vlastnosti, které by si mělo dítě osvojit, aby mohlo plně přijímat všechny informace a podněty z okolního světa
 - zvládání základních pohybových dovedností a prostorové orientace
 - koordinovat lokomoci a další pohyby těla;
 - vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady;
 - řešit problémy, úkoly a situace;
 - spolupracovat s ostatními;
 - uvědomovat si nebezpečí, se kterým se můžeme setkat, mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit, vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se obrátit v případě potřeby o pomoc
 - vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný.
 - rozvoj a užívání všech smyslů

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

5/ KRESLÍCÍ KAMENY - 3 balvany

ČINNOSTI:

- Možnost malby na kameny (přírodními barvami - hlínou, trávou, prstovými barvami, temperou...
- Zaznamenávat kresbou své hmatové, čichové a zrakové prožitky (znázorňujeme to, co jsme viděli na procházce, na zahradě, v lese, možnost znázornit tvary a vůně přírody)
- Poznávání barev (znázorňovat přírodu takovou, jaká ve skutečnosti je)
- Kresba přírody dle poslechu hudby (např. tekoucí voda, bouřka, vítr, déšť, zvuky zvířat)
- Kresba s určeným záměrem (např. kreslíme to, co jsme slyšeli v pohádce, o čem jsme si povídali přes den s paní uč., co jsme prožili s rodiči na výletě...)
- Kresba podle vlastního záměru (co zrovna děti napadne, co by chtěli, koho mají za kamarády, co se jim líbí, nebo nelíbí na světě)
- Obtiskování stop tiskátky (co jsme viděli na procházce v zimním lese)

KOMPETENCE

- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno, pojmenovat výtvarné potřeby, materiály, techniky
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, tiskátky, modelovací hmotou
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, a také vyjádřit (i výtvarnými prostředky)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech výtvarných, výtvarně-dramatických
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- pomáhat, pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) aktivně se podílet na jeho výtvarně-estetickém dotváření

6/ AMFITEÁTR

Kamenné stupně, prostor vysypaný kačírkem s možností dělání ohníčků, hraní divadla, recitování básniček, zpěvu písniček,...

7/ KRUHOVÝ CHODNÍČEK

ČINNOSTI:

- Využití chodníčku k závodivým hrám

- K vytváření a řešení dopravních situací a aktivit
- Běh po celém okruhu, běh k metě, slalomem se štafetou
- Jízda na koloběžkách, odraždlech, také mezi překážkami
- Kreslení křídou, pískem, vodou
- Vytváření z přírodnin

KOMPETENCE:

- Rozvíjet pohybové dovednosti, koordinace pohybů
- Zvládat prostorovou orientaci
- Správně reagovat na povely
- Dodržovat daná pravidla chování
- Respektovat druhé, hrát fair
- Jezdit bezpečně podle pravidel silničního provozu
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se mohou na dráze potkat
- Posilování odpovědnosti k sobě samému i ostatním

8/ LABYRINT – BLUDIŠTĚ Z BUXUSŮ

ČINNOSTI:

- Chůze volná, s překážkami, s předměty
- běh - jednotlivě, ve dvojicích
- jízda s kočárkem, kárkami na písek
- koulení míče
- cesta s provázkem (označení cesty pro kamaráda)
- klasická honička a schovávaná
- sluchová hra ve dvojicích - chůze dle sluchu

KOMPETENCE:

- vědomě využívat všech smyslů
- postupovat dle instrukcí
- prostorové pojmy, nalézat řešení, řešit problém, úkoly a situace
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat
 - pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
 - orientovat se bezpečně ve známém i neznámém prostředí
 - spolupracovat s ostatními
 - uvědomovat si své možnosti
 - uvědomovat si svou samostatnost
 - rozhodovat o svých činnostech
 - těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla

PŘEDČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

- v mateřské škole se děti v rámci jazykové a literární „výchovy“ vedou k rozvoji komunikativních kompetencí, učitelky se věnují různým aktivitám souvisejícím s předčtenářskou gramotností. Vedou je k souvislému vyjadřování – vyprávěním pohádek, u mladších dětí s pomocí obrázků, vyřizováním krátkých vzkazů, vadou je, aby dokázaly vyjádřit svá přání, obavy, zážitky. Plněním úkolů na grafomotorických listech děti plní úkoly, zaměřené krom jiného na dovednosti předcházející prvopočátečnímu čtení a psaní. Četbou pohádek a jejich rozborem – vysvětlováním – se děti seznamují s pro ně neznámými slovy, jevy a ději, učí se dávat fakta do souvislosti, zapamatovat si informace, vnímat děj. Ve třídách jsou volně k dispozici

ilustrované knihy a encyklopedie, předškolních dětí i počítač s adekvátními vzdělávacími programy. Důležité je i využívání hádanek, seznamování s básněmi a říkadly, vymýšlení rýmů, které rozšiřují slovní zásobu dětí. Na základě těchto prožitků děti kreslí, malují, vymýšlejí jiné verze vyústění příběhů, napravují chování hrdinů.

Možné zdroje: Dětská knihovna, RABBE – Dobrá škola – Řeč a sluch, Logico Picollo – pracovní listy, Vizuomotorické listy

Záměry:

- získávat ke spolupráci rodiče i prarodiče
- čtenářský deník třídy
- výstavy knih k aktuálním situacím a výročím

♥ **PŘEDMATEMATICKÉ PŘEDSTAVY** - Klade se důraz na provázanost s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, zejména pak na oblast Dítě a jeho psychika, kdy u dětí rozvíjíme „rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování). Předmatické představy přestaly být předmětem od ostatních izolovaným a stávají se součástí smysluplného celku. Váží se jak na běžný život dítěte, tak i na ostatní činnosti (jazykové, pohybové, estetické aj.)

Neméně důležitou složkou při rozvoji matematického a předmatického myšlení jsou očekávané výstupy, tedy to, co dítě na konci předškolního věku má ovládat. Základními znalostmi by jednoznačně mělo být **počítání do deseti, poznat před, za, nad, pod, uprostřed, rozpoznat geometrické tvary a pojmenovat je a mít věku dostačující prostorovou orientaci.**

Možné zdroje: RAABE – Dobrá škola – Předmatické myšlení a poznávání přírody, Logico Picollo – pracovní listy

Záměry:

- aplikace metody Hejného v běžných činnostech
- skupinová zájmová činnost – Logické hrátky

♥ **POLYTECHNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ**

Polytechnická výchova v mateřské škole je založena na přímých zážitcích dítěte a vychází z jeho samostatné činnosti, přirozené zvědavosti a potřeby objevovat. Proniká všemi činnostmi dítěte a je vlastně prvním stupněm systematické přípravy dítěte na práci. Z dalších oborů, které jsou v polytechnické výchově zastoupeny, jsou např. přírodovědné, matematická a předčtenářská gramotnost, ale i výtvarná, tělesná, hudební či dramatická výchova. Děti se ve školce učí orientovat v technickém světě, porozumět mu a poznávají vše okolo aktivně. Často zařazujeme různé pokusy s vodou a barvou, se sněhem a ledem, děti zkoumají, co je lehčí, těžší. Tvoří s kinetickým pískem, modelínou, keramickou hlinou, skládají z papíru, staví z různých manipulačních a konstruktivních stavebnic. Každá třída je dle schopností dětí vybavena dílničkou - pracovním ponkem pro činnosti s nářadím a materiály. Jsou seznámeny s názvem a použitím nářadí a bezpečností při manipulaci.

Možné zdroje: PORTÁL – Polytechnické vzdělávání, RAABE – Polytechnické činnosti v předškolním vzdělávání - Mgr. H. Nádvorníková

Záměry:

- pomáhat u dětí vytvářet a fixovat správné pracovní návyky
- posilovat zájem o technické obory a podporovat touhu tvořit
- používat jednoduché nástroje a nářadí, netradiční materiály a techniky jejich zpracování
- vybavení dílniček pomůckami, nářadím, stavebnicemi, materiálem

 ŠKOLNÍ ZRALOST - je charakterizována jako stav dítěte, který zahrnuje jeho **zdravotní, psychickou a sociální způsobilost začít školní docházku** a adaptovat se na prostředí školy. Pro sledování a hodnocení rozvoje dítěte využíváme Záznamový arch (Příloha 2.), ke sledování kompetencí k učení předškolního dítěte Záznamový arch klíčových kompetencí. (Příloha 3.)

Dimenze posuzování školní připravenosti dítěte pro zahájení školní docházky:

1. **Tělesná vyspělost a zdraví**
2. **Motorická obratnost**
3. **Řeč**
4. **Pozornost a pracovní návyky**
5. **Rozumové předpoklady**
6. **Emoční zralost, sociální zralost, sebeobsluha, samostatnost**

V České republice je **dle zákona povinné zahájení školní docházky pro děti, které dovrší 6 let do 31.8.** Každé dítě však nemusí být pro nástup do školy zralé a připravené. Pokud si rodiče nebo paní učitelky v MŠ nejsou jisti, je nutné požádat o vyšetření v poradenském zařízení, které posoudí případný odklad školní docházky. **K odkladu rodiče potřebují dle platné legislativy doporučení nejen od poradenského zařízení, ale také od dětského (ošetřujícího) lékaře.** Teprve obě tato doporučení mohou sloužit jako podklad pro ředitelství školy k odkladu školní docházky.

Druhým případem jsou děti, které jsou ve svém vývoji tzv. „dopředu“, jejich schopnosti jsou rozvinuty nad rámec jejich věku a rodiče si myslí, že další rok v MŠ by jejich dítěti již nic nedal, nudily by se a nástup do školy by pro ně byl lepší variantou. **Zákon umožňuje předčasné zahájení školní docházky dětem, které dovrší 6 let do konce kalendářního roku,** i v tomto případě však doporučuji, aby se rodiče poradili s odborníkem.

Dovednosti a návyky důležité pro školu dítě nezíská jen tím, že dosáhne věku 6 let, každé dítě se vyvíjí vlastním tempem, je ovlivňováno řadou faktorů – rodinné zázemí, výchova, pobyt v mateřské škole, ... apod. **V otázce zahájení školní docházky neexistuje jediné správné řešení pro všechny děti – co platí pro jednoho, nemusí platit pro druhého, každé dítě je jedinečný originál.**

Je nutné si uvědomit, co všechno se pro dítě se vstupem do školy změní. Zatímco v MŠ je většina činností založená na tom, co dítě chce - „můžeš, ale nemusíš“, **škola znamená spíše - „je nutné, musíš“.** Dítě již dostane menší míru podpory a dopomoci ze strany dospělých, **nutná je tedy jeho samostatnost, schopnost tlumit impulsy a momentální nápady, ochota spolupracovat s paní učitelkou, případně s ostatními dětmi.**

Pokud si rodiče nejsou jisti, jak na tom jejich dítě je ve srovnání s ostatními dětmi, mají pochybnosti o jejich zralosti, doporučuji:

- V první řadě **oslovit mateřskou školu**, požádat o vyjádření paní učitelku, promluvit s ní o tom, jak ona vidí jejich dítě.
- Důležitým faktorem je samozřejmě **vlastní posouzení** a vnímání dítěte jejich rodiči.
- Posledním nezbytným krokem je pak včasné **oslovení poradenského zařízení** a odborná konzultace.

Popis základních oblastí pro posouzení školní zralosti a připravenosti předškolního dítěte.

1. Tělesná vyspělost a zdraví

Tělesně vyspělé dítě je odolnější, lépe se přizpůsobí zvyšujícím se nárokům, lépe se adaptuje. Nástup do školy je jednoznačně vhodné zvážit u dětí s vývojovým opožděním (dětí předčasně narozené, s pozdním nástupem řeči, opožděným motorickým vývojem, děti hyperaktivní a instabilní). Důležitá je také **míra nemocnosti** – často nemocné dítě vypadá z kolektivu, stále se musí znovu začleňovat, adaptovat se na změny, nestíhá sledovat učivo, látku pak musí dohánět doma s rodiči, což mu znesnadňuje jeho zařazení i přirozený rozvoj schopností.

Nutné je zvážit jeho **tělesnou konstituci** – váhu i výšku – vždy však v kontextu konstituce rodičů. Drobní rodiče budou mít pravděpodobně drobnějšího předškoláka a nemusí to být otázka tělesné nevyzrálosti.

2. Motorická obratnost

Do této oblasti patří celková tělesná obratnost - **hrubá motorika**, kterou mohou rodiče snadno sledovat doma i na hřišti (běh, skok, chůze po schodech, zdolávání překážek, koordinace končetin, rovnováha, hra s míčem,...), dále pak obratnost rukou - **jemná motorika**, např. při práci s plastelínou, navlékání korálků, střihání, lepení, hra s kostkami a stavebnicemi, používání různých nástrojů, zapínání zipu a knoflíků, případně zavázání tkaniček a **grafomotorika**, tedy práce s tužkou. **Dítě by mělo ovládat čáru a její směr (součinnost ruky a oka) a správný úchop tužky. Zápěstí by mělo být dostatečně uvolněné, pohyb plynulý.** Dítě by mělo mít o kresbu zájem, mělo by spontánně a tvořivě kreslit, vybarvovat a respektovat hranice čáry, příliš nepřetahovat, nakreslit základní kresbičky jako např. mámu, tátu, sluníčko, domeček, podle předlohy nakreslit základní geometrické tvary, napodobit tiskací písmena, spojit dva body souvislou čarou svisle i vodorovně.

Pokud má dítě tendenci ruce v činnostech střídát a není zcela jasné, která ruka je dominantní, je nutné včas rozhodnout, kterou rukou dítě bude v 1. třídě psát, zjistit tzv. **lateralitu**. Žádoucí je v tomto **případě konzultace s odborníkem, a to i v případě, že nezvažujete odklad školní docházky.**

3. Řeč

Předpokladem zahájení školní docházky je **srozumitelná výslovnost**, vada výslovnosti jedné či dvou hlásek však nejsou vždy nutně předpokladem odložení docházky, je nutné se však poradit s odborníkem. Nesprávná výslovnost nebo výraznější artikulační neobratnost může ovlivnit nácvik v oblasti čtení i psaní.

Dále je třeba dostatečně **rozvinutá slovní zásoba**, dítě by mělo být schopno mluvit v rozvinutých větách a souvětích bez výraznějších obtíží ve skladbě věty či tvarech slov, většinou již správně gramaticky. Řekne si o to, co potřebuje, vyjádří děj, spontánně povypráví co se dělo ve školce, u babičky, řekne básničku nebo zazpívá písničku apod.

4. Pozornost a pracovní návyky

Dítě by mělo být schopné **vydržet pracovat 10 - 15 minut**, zůstat u úkolu a dokončit ho i v případě, že ho příliš nebaví. Mělo by zvládnout naslouchat vyprávění druhého, **vydržet na místě**, sledovat instrukce k činnosti a vyslechnout je až do konce. V předškolním věku již dítě pracuje na jednotlivých úkolech **více usilovně a pečlivě, záleží mu na výsledku a následném ocenění**. Je schopno pokračovat v práci i v případě drobných nezdarů. **Dokáže již pracovat kratší dobu samostatně**, bez individuálního vedení a pomoci dospělého.

5. Rozumové předpoklady

Do této oblasti patří zejména vědomosti, znalosti, intelektové schopnosti. Dítě by mělo zvládnout pojmenovat věci běžné potřeby, zvířata, barvy, základní geometrické tvary, chápat posloupnost dnů, základní **pojmy týkající se času** (den-noc, části dne, včera, dnes, zítra, den, týden, měsíc, rok, roční období), **orientovat se v prostoru** (nahore, dole, vlevo, vpravo, daleko, blízko, pod, nad, před, za, mezi,...), orientovat se na vlastním těle. **V předmatematických představách** již posoudí množství, velikost, případně pořadí, odpočítá předměty, orientuje se přibližně v oboru do 6, hraje bez výraznějších obtíží domino s puntíky a člověče nezlob se. Chápe již, jak se tvoří **protiklady** (malý-velký), **nerovnosti** (vyšší než - kratší než), **stupňování** (nízký- nižší – nejnižší), shodnost (stejný, tak velkýjako).

Zraková percepce - zrakem odliší nestejně obrázky (dle velikosti, tvaru, případně natočení v prostoru), vyhledá dvojici stejných obrázků, najde rozdíly, zvládne hrát pexeso.

Sluchová percepce - dokáže roztleskat slovo na slabiky (vnímá rytmus slova), pojmenuje první hlásku ve slově, případně pozná poslední písmenko u jednodušších slov. Posoudí, jestli jsou dvě slova stejná nebo jiná, vyhledá a vytvoří rým. Dítě je schopno si zapamatovat řadu slov, krátkou básničku, říkanku, doplnit vámi vyprávěnou pohádku, pamatuje si základní domluvená pravidla.

Hmatové vnímání - hmatem rozpozná předměty podle jejich tvaru, vlastností, je schopno je podle hmatu třídit.

6. Emoční zralost, sociální zralost, sebeobsluha, samostatnost

Dítě je schopno **odloučit se bez výraznějších obtíží od rodičů, pracovat samostatně bez jejich přítomnosti, začlenit se do kolektivu vrstevníků, navazovat komunikaci**. Zřejmě musí být jistá míra odolnosti – můžeme posoudit např., jak se vyrovnává s prohrou nebo překážkami stojícími v cestě k jeho cíli, jak se vyrovnává se změnami, jak se adaptuje na nové prostředí, jak je schopno **kommunikovat** s novými lidmi. Užitečné je sledovat, jak se vaše dítě chová k paní učitelce v MŠ (jak moc lpí na učitelce a dožaduje se její pozornosti, jak se podřizuje požadavkům, míra plachosti, nesmělosti, jak si umí říct o pomoc) a také k ostatním dětem (přizpůsobivost při hře, kooperace, schopnost rozdělit se, pomáhat mladším, aktivita, trpělivost, jestli umí ustoupit, jestli se umí prosadit, jak řeší konfliktní situace,...).

V oblasti **sebeobsluhy a samostatnosti** by dítě mělo být schopno **samo se obléknout a obout**, zvládne základní osobní hygienu, uklidí si po sobě po jídle, po hře, apod. V této oblasti hraje významnou roli rodinná výchova a to, k čemu je doma dítě vedeno.

Sociálně zralé dítě navazuje kontakty s vrstevníky, umí si s nimi přiměřeně hrát, je však schopno si hrát i samostatně. Rozdělí se, zvládá základní pravidla slušného chování - pozdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, počkat až na něj přijde řada, respektovat pravidla hry, chovat

se přiměřeně situaci (v obchodě, u lékaře, mezi dětmi na hřišti, u jídla, na návštěvě,...), odliší postavení autority od kamaráda, chápe, že nemusí mít všichni stejný názor na věc a snaží se to respektovat, vyrovná se s prohrou nebo případným neúspěchem.

Většina dětí se do školy těší, i když jsou samozřejmě i výjimky. Vztah ke škole a motivace dítěte se výraznou měrou tvoří právě v předškolním roce v MŠ a jsou ovlivněny výchovou a rodinným stylem. Pokud má dítě staršího sourozence, jistě již před vstupem do školy tuší, co jej čeká a jeho postoj se může odvíjet i od postoje staršího brášky nebo sestřičky (v pozitivním i negativním slova smyslu).

Šestileté dítě se vyvíjí velmi rychle, co nezvládne v době zápisu do školy, může zvládnout již dva měsíce na to. Záleží především na vás, rodičích, kolik času věnujete svému dítěti – hře, povídání si s ním, společným aktivitám, ale také seznámení se školou a školními povinnostmi. Děti jsou přirozeně zvědavé, mají tendenci se učit a poznávat svět i nové věci kolem sebe. Do školy si pak přinášejí nejen své vrozené schopnosti, ale i to, co jste do nich vložili vy, rodiče.

Dítě, které je dobře vedené a na nástup do školy zralé a připravené, má výborný předpoklad k tomu, že škola bude pro něj především zdrojem nových informací, radosti z poznání, místem pro navazování nových přátelství a možností jeho rozvoje.

Autor: Mgr. Hana Trtílková – psycholog

Možné zdroje: Diagnostika předškoláka – správný vývoj řeči předškoláka, KYTICE – soubor pracovních sešitů, Šimonovy pracovní listy, publikace RAABE – Dobrá škola: Diagnostika školní zralosti, Vstup do školy, Pozornost, orientace, zraková percepce, Logico Picollo – pracovní listy, Vizuomotorické listy, Klokanův kufr, Klokanovy kapsy, ...

POHÁDKOVÉ AKCE

Mateřská škola Srdíčko často pořádá akce nad rámec běžné výchovy a vzdělávání. Při nich se snaží nejenom prezentovat svou práci na veřejnosti, ale hlavně připravit pro děti nevšední zážitky a ukázat jim aktivní vyplnění volného času. Při těchto akcích využíváme často spolupráci s rodiči, kteří nám pomáhají nejenom s organizací a občerstvením, ale hlavně věnují svůj vzácný čas společným činnostem se svými dětmi. Každoročně připravujeme akce přímo „pohádkové“ jako jsou Strašidla, Čertoviny, Čarodějnice a Karneval. Na besídkách se rodiče dvakrát ročně mohou přesvědčit, co všechno se děti naučily a při domácích a školních tematických tvořeních si prověří i svoje dovednosti. Na konci roku se s budoucími prvňáčky loučíme při jejich pasování na školáky.

další aktivity

- divadelní představení
- návštěvy ZŠ
- návštěvy knihoven
- návštěvy muzea
- návštěvy hudební prodejny
- naučné stezky
- výlety do blízkého okolí
- školní výlety
- exkurze
- škola v přírodě
- vystoupení pro seniory

- návštěva Domu dětí
- návštěva ZOO koutku atd.

OBOHACOVAT CITOVÝ ŽIVOT DÍTĚTE

V této přetechizované a médii ovládané době jsou děti velice zranitelné a citlivé. Potřebují naučit se radovat z obyčejných dětských zážitků a zjistit, že zábava není jen hrát na počítači a dívat se na televizi. Chtěli bychom, aby děti nebyly jen konzumenty zábavy, ale aby samy objevovaly a tvořily estetické prostředí a obohacovaly svůj život novými prožitky.

Chceme poskytovat dětem příležitosti ke spolupráci, součinnosti, soucitu, přátelství, smíchu, dovádění, vymýšlení, radosti ...a užít si to spolu s nimi.

Náš Školní vzdělávací program je pro nás učitelky příležitostí a motivací k vlastnímu odbornému růstu. Tím, že je NÁŠ, je ve svém celku jedinečný a jako takový zůstává jen ukázkou, nabídkou, možností a inspirací. Poskytuje prostor pro nás učitelky, v ničem nás neomezuje, ale naopak podporuje naši tvořivost a kreativitu.

S úsměvem a chutí do toho!!!

Použité zdroje :

- Rámcový program pro předškolní vzdělávání
- Začali jsme spolu – Mgr. J. Gardošová, L. Dujková
- Človíček a jeho matka planeta Země: Mgr. Martina Wilczkeová
- Diagnostika předškolního dítěte: Mgr. J. Bednářová
- Metodické publikace nakl. PORTÁL
- Metodické listy RAABE,
- Metodický portál rvp.cz,
- publikace Informatorium
- Časopis Informatorium 3-8,
- KAFOMET,
- Klokánův kufr, atd.

8. Evaluační systém

8.1 Systém evaluace a hodnocení v rámci MŠ

Evaluační systém nastavuje vyhodnocování jako průběžný proces ke zkvalitnění, má stanovené oblasti a techniky vyhodnocování. Má časový plán a stanovuje odpovědnost zúčastněných. Součástí je sledování vzdělávacích pokroků dětí.

Vnější evaluace

- názory rodičů
- názory vedení a pedagogů základní školy
- Pedagogicko psychologická poradna
- Magistrát města
- Krajský úřad
- Česká školní inspekce
- Hygienická stanice

Hodnocení na úrovni školy – vypracovává ředitelka PO

• Hospitace pedagogických pracovníků	dle plánu, nahodile
• Kontrola práce personálu	průběžně
• Hodnocení ŠVP a TVP	k 31.8.
• Hodnocení učitelů na základě autoevaluace	k 31.8.
• Hodnocení spolupráce MŠ	k 31.8.

Kritéria hodnocení zaměstnanců

Učitelka:

- Svědomitost při plánování, soulad s RVP
- Kvalita odvedené pedagogické práce
- Kvalita vedení třídní dokumentace
- Vedení záznamu o dětech
- Využití profesního zaměření ve výchovně vzdělávací práci
- Ztížené podmínky výkonu práce
- Kvalita plnění specifických úkolů dle školního vzdělávacího programu
- Zájem o další vzdělávání a přenášení nových poznatků do VVČ
- Ochota spolupracovat při realizaci společenských aktivit školy
- Propagace dobrého jména školy
- Získávání kontaktů a pomoci škole (sponzorství)
- Spolupráce s rodiči, veřejností

Provozní pracovníce:

- Kvalita odvedené práce vyplývající z pracovních povinností
- Míra odpovědnosti při plnění specifických úkolů
- Ochota spolupracovat při realizaci společenských aktivit MŠ
- Vstřícný, laskavý vztah dětem
- Propagace dobrého jména školy

Hodnocení na úrovni třídy

Provádí učitelky jednotlivých tříd, hodnotí třídní plány, jejich klady, případné nedostatky

• Podmínky vzdělávací činnosti	k 31.8.
• Spolupráce v MŠ a se zákonnými zástupci	k 31.8.
• Hodnocení TVP	k 31.8.
• Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti	
• Hodnocení naplňování cílů v tématech	po skončení integrovaného bloku
• Diagnostické záznamy dětí, zakládání portfolií	k 30.9., 31.1. 30.5.; průběžně

Cílem hodnocení dítěte je zjištění pokroku, kterého dítě dosáhlo, určení jeho silných a slabých stránek a stanovení dalších možností, které budou směřovat k rozvoji jeho osobnosti.

• Sebereflexe učitelek	k 31.1., 30.8.
• Hodnocení školního roku	k 31.8.

K hodnocení vlastní práce je možno také použít rizika, uvedená ve vzdělávacích oblastech Rámcového programu pro předškolní vzdělávání.

Příklad sebehodnocení učitelky:

- **plánování ve třídě** – spolupráce s kolegyní, využívání situačního plánování, východiska pro plánování, volená motivace
- **diagnostika** – četnost záznamů o dítěti, způsob zápisu, plánování individuálního přístupu, přehodnocování výsledků u dítěte, úroveň dětí
- **prožitkové učení** – jak se daří realizovat jeho znaky při práci ve třídě (spontaneita, objevnost, komunikativnost, prostor pro aktivitu a tvořivost, konkrétnost a celostnost)
- **komunikace a interakce s dětmi** – jak se mi daří používat partnerský přístup a komunikaci
- **spolupráce** – kolegyní na třídě a ve škole, s rodiči, se ZŠ, s partnery
- **další vzdělávání** – absolvované, přínos a využití při práci s dětmi
- **shrnutí** - co se mi v práci daří, nedaří, co bych potřebovala (z dalšího vzdělávání, osobně)

Hodnocení MŠ očima dětí

Provádí třídní učitelka ke konci školního roku řízeným rozhovorem s dětmi a pořídí písemný zápis odpovědí.

8.2. Nástroje hodnocení

- Hospitační a kontrolní činnost vedení školy
- Rozhovory s učiteli a personálem školy

- Sebereflexe učitelů
- Evaluace plnění výchovných cílů
- Dotazníky
- Rozhovory se zákonnými zástup
- Analýza práce dětí
- Prohlídka prostor a vybavení školy
- Závěry kontrolní činnosti ČŠI a zřizovatele
- Zápisy z pedagogických a provozních rad
- Finanční vypořádání dotací, vyúčtování a použití dalších prostředků
- Rozbor hospodaření a ukazatele nákladovosti
- Výsledky inventarizace majetku

8.3. Hospitační a kontrolní činnost

Ředitelka PO průběžně kontroluje prostředí mateřské školy a proces vzdělávání. Výsledky zaznamenává a projednává na pedagogických a provozních poradách. Hospitační činnost provádí dle plánu a dle aktuální potřeby při nejrůznějších aktivitách. Výsledek zapisuje a projednává s učitelkou. Nedostatky jsou projednány a doporučena náprava, uvedeno v zápise. Na spokojenost s provozem školy jsou při náhodných setkáních a plánovaných schůzkách dotazováni i rodiče dětí, jejich názory zjišťujeme i formou dotazníku. Všechny zjištěné skutečnosti budou sloužit jako zpětná vazba pro zlepšení práce celé mateřské školy. Plán kontrol a hospitací je upřesněn v aktuálním Ročním plánu.

8.4. Pedagogické porady

- probíhají počátkem každého měsíce dle aktuální situace
- obsahem porad je řešení otázek a problémů řízení, organizace dne, vzdělávací práce a provozu školy
- vychází z plánování školy, z kontrolní činnosti a navrhuje realizaci následných opatření všichni pracovníci mají možnost vyjádřit se k diskutovaným otázkám a podílet se na řešení a rozhodování
- podrobný rozpis porad v Ročním plánu
- zápis z porad je archivován

Provozní porady

- řešení provozních a stravovacích problémů probíhá dle potřeby, dle Ročního plánu zpravidla 3x ročně

8.5 PLÁN EVALUACE

ZÁMĚRY VYHODNOCOVÁNÍ:	JAKÝMI PROSTŘEDKY:	JAK ČASTO:
1. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ - rozvoj ekologického vzděl. - rozvoj polytechnického vzdělávání - rozvoj předčtenářské pregramotnosti - rozvoj matematické pregramotnosti - podmínky pro děti od 2-3 let	- kontrolní činnost řed. - autoevaluace uč. - kontrolní činnost řed.	- příležitostně - 2 x ročně - příležitostně
2. VZDĚLÁVACÍ PROCESY - znaky prožitého učení - soulad TVP a ŠVP(témata, projekty, celoškolské aktivity) - využití zahradní učebny, nových UP : IT, Klokánův kufr, kapsy	- vyhodnocování tématické části - autoevaluace - Výroční zpráva	- průběžně - 2 x ročně - závěr šk.r.
3. VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ - dosahování dílčích cílů - očekávané výstupy (Co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže.)	- záznamy z pozorování - diagnostický záznam - složka graf. záznamů - portfolio – postava, domek - hodnocení MŠ očima dětí	- dle potřeby - 2x ročně - měsíčně - 2x ročně - 1x ročně - červen
4. SPOUPRÁCE S RODIČI - informovanost o činnostech v MŠ a vzdělávání dětí, prezentace VČ (úroveň plakátů, nástěnek s dětskými pracemi, ..)	- dotazník rodičům - záznam s konzultace - ukázka vzděl. činností - individuální pohovory	- až 2x ročně - příležitostně - 2x ročně - až 2x ročně, dle zájmu ZZ
5. PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ - pedagogický styl - metody a formy práce - vzdělávání - profesionální dovednosti	- sebehodnocení učitelky - hospitace - pozorování	- 2x ročně - příležitostně - příležitostně

Chceme, aby se děti v naší MŠ cítily dobře a rodiče měli jistotu, že je o ně kvalitně a odpovědně postaráno.

Vzájemná důvěra a tolerance je k tomuto cíli nejlepší cestou.

My jsme děti ze SRDÍČKA
radostí nám hoří líčka.
Zpíváme si, kreslíme,
všechno možné tvoříme.

Máme rádi pohádky,
nemáme čas na hádky,
protože si chceme hrát,
a barevný svět poznávat."

v Opavě 11.9.2023

Zuzana Jašková
ředitelka MŠ Srdíčko

Schválen pedagogickou radou: 31.8.2023

.....

.....

Obsah příloh:

1. ŠKOLNÍ ŘÁD MATEŘSKÉ ŠKOLY SRDÍČKO
2. PRACOVNÍ PLÁN NA ŠKOLNÍ ROK
3. ZÁZNAMOVÝ LIST DÍTĚTE

.....